

Dječji vrtić Vukovar II
32000 Vukovar
K.A.Stepinca 46
Tel.: 032/441-288, 032/441-608
Fax.: 032/441-608
E-mail: djecji.vrtic.vukovar@vu.t-com.hr

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR II ZA PEDAGOŠKU 2016./2017. GODINU

Vukovar, rujan 2017.

Na temelju članka 21. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i članka 41. Statuta Dječjeg vrtića Vukovar II (KLASA: 012-03/14-01/01, URBROJ: 2196/01-JT-5-04-14-11) dostavljamo Vam Godišnje izvješće o radu Dječjeg vrtića Vukovar II, za pedagošku 2016./2017. godinu, koje je usvojeno na sjednici Upravnog vijeća održanoj 15. rujna 2017.godine, a uz prethodnu raspravu i donošenje zaključka o usvajanju istog na sjednici Odgojiteljskog vijeća održanoj dana 14. rujna 2017. godine.

KLASA: 601-02/17-02/01

URBROJ: 2196/01-JT-5-05-17-03

Vukovar, 15. rujan 2017.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR II ZA PEDAGOŠKU 2016./2017. GODINU

Predsjednica Upravnog vijeća

Lidija Miletić, prof.

Ravnateljica

Jaroslava Bojčić, prof.

S A D R Ź A J

- 1. USTROJSTVO RADA**
- 2. MATERIJALI UVJETI**
- 3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ**
- 4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD**
- 5. IZOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE**
- 6. SURADNJA S RODITELJIMA**
- 7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA**
- 8. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE**
- 9. RAD VRTIĆA U LJETNOM PERIODU**
- 10. OPSEG I ELEMENTI PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE**

1. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Vukovar II (u daljnjem tekstu: Vrtić) javna je ustanova u kojoj se ostvaruje predškolski odgoj i obrazovanje te skrb o djeci rane i predškolske dobi.

Osnivač Vrtića je Grad Vukovar.

Sjedište Dječjeg vrtića Vukovar II je na adresi Kardinala Alojzija Stepinca 46, Vukovar.

Kontakt adrese: telefon: 032/441-288, 032/441-608, fax.: 032/441-608, e-mail:

djecji.vrtic.vukovar@vu.t-com.hr.

Osnovna djelatnost Vrtića obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece od navršene prve godine života do polaska u osnovnu školu. Poslove predškolskog odgoja Vrtić ustrojava u dva objekta:

- Dječji vrtić Radost - Kardinala Alojzija Stepinca 46., Vukovar i
- Dječji vrtić Borovo - Kralja Zvonimira 33, Borovo naselje.

Polazna osnova u izradi Godišnjeg izvješća o realizaciji programa rada Vrtića je evaluacija Godišnjeg plana i programa rada ustanove za pedagošku 2016./2017. godinu, Kurikuluma Dječjeg vrtića Vukovar II za pedagošku godinu 2016./2017. godinu te Programa predškole, koja se temelji na praćenju, analizi i vrednovanju postignutih rezultata prakse u prethodnoj godini.

Osnovni pristup pri izradi izvješća temelji se na analizi provedbe u praksi važećih zakonskih i podzakonskih propisa i službenih programskih dokumenata Republike Hrvatske te analizi inkorporacije teorijskih znanja suvremene pedagoške teorije i prakse u unapređivanju rada Vrtića.

U izvješću koji slijedi, također je obuhvaćena analiza i vrednovanja cjelokupnog konteksta rada Vrtića sadržanih u sastavnicama Godišnjeg plana i programa za pedagošku 2016./2017. godinu: ustrojstvo rada, podsustavi prostorne i materijalne organizacije, fizička i vremenska dimenzija, socijalno okruženje, odgojno-obrazovni rad, stručno usavršavanje, suradnja s roditeljima, interakcija s lokalnom i širom društvenom sredinom, te vrednovanje programa.

Osnovi podaci i informacije o radu Vrtića mogu se naći na socijalnim mrežama nositelja web portala: Grad Vukovar (www.vukovar.hr), web stranici: <http://www.dv-vukovar2.hr/>, te FB profilu: Dječji vrtić Vukova 2 (https://www.facebook.com/DV.Vukovar.2/?ref=aymt_homepage_panel).

Cjelokupan rad Vrtića provoden je u skladu sa zakonskim, podzakonskim i programskim dokumentima: Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Narodne novine“. br. 10/97, 107/07 i 94/13), Zakon o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina („Narodne novine“. br. 51/00, 56/00), Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe („Narodne novine“. br. 63/2008 i 90/2010), Prijedlog koncepcije razvoja predškolskog odgoja i Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH. br.7-8/1991), Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava (1999), Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2014) i drugim važećim zakonskim, podzakonskim, općim i posebnim pravnim aktima, kojima je regulirana djelatnost predškolskog odgoja.

U sklopu svoje djelatnosti Vrtić je ostvarivao programe za koje ima suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, te verificirane programe rada s djecom predškolske dobi u organizaciji drugih organizatora :

Tablica 1.1.- Programi odgojno-obrazovnog rada u organizaciji Vrtića

Naziv programa	Suglasnost MZOŠ RH	Namjena
Program odgojno-obrazovnog rada Dječjeg vrtića Vukovar II	KLASA:601-01/97-01/380 URBROJ: 532-02-01/3-98-1	▪ djeca od navršene prve godine do polaska u školu
Program predškole	KLASA:601-02/14-02/00006 URBROJ: 533-25-15-0004	▪ djeca u godine pred polazak u osnovnu školu

Tablica 1.2.- Programi odgojno-obrazovnog rada u organizaciji drugih organizatora

Naziv programa	Suglasnost MZOS	Organizator	Namjena
Kraći program ranog učenja engleskog jezika	KLASA:007-02/13-03/00160 URBROJ: 533-25-14-0006	▪ Udruga za rano učenje „Lingapanga“, Vukovar	▪ djeca od 5 godina do polaska u školu
Plan i program obuke neplivača za djecu od 6-14 godina	KLASA:620-01/12-03/00027 URBROJ: 533-11-12-0005	▪ Vinkovački plivački klub, Periska d.o.o.	▪ djeca od 5 godine do polaska u školu

Temeljem iskazanih potreba i zahtijeva roditelja/skrbnika, Vrtić je tijekom godine provodio redovite programe ranog i predškolskog odgoja različitih vrsta, trajanja i namjena.

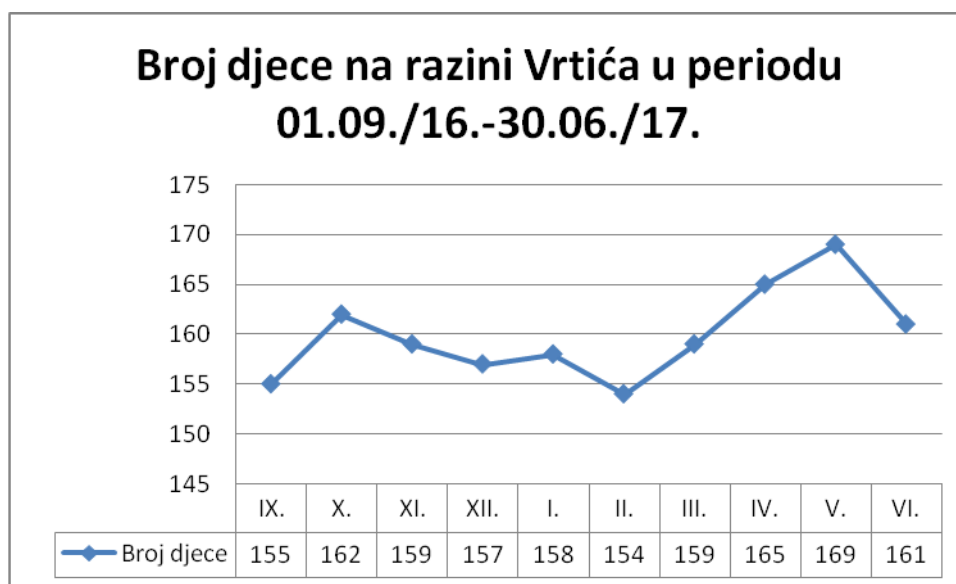
Redoviti programi provedeni su u različitom trajanju:

- Cjelodnevni 10-satni program jaslica i vrtića (zajuttrak, doručak, ručak, užina),
- Poludnevni 6-satni boravak za djecu od tri do sedam godina (s ručkom),
- Poludnevni 6-satni boravak za djecu od tri do sedam godina (bez ručka).

Redoviti programi odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi prilagođeni su razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima. Ovim programima obuhvaćena su djeca od navršene godine dana života do polaska u osnovnu školu.

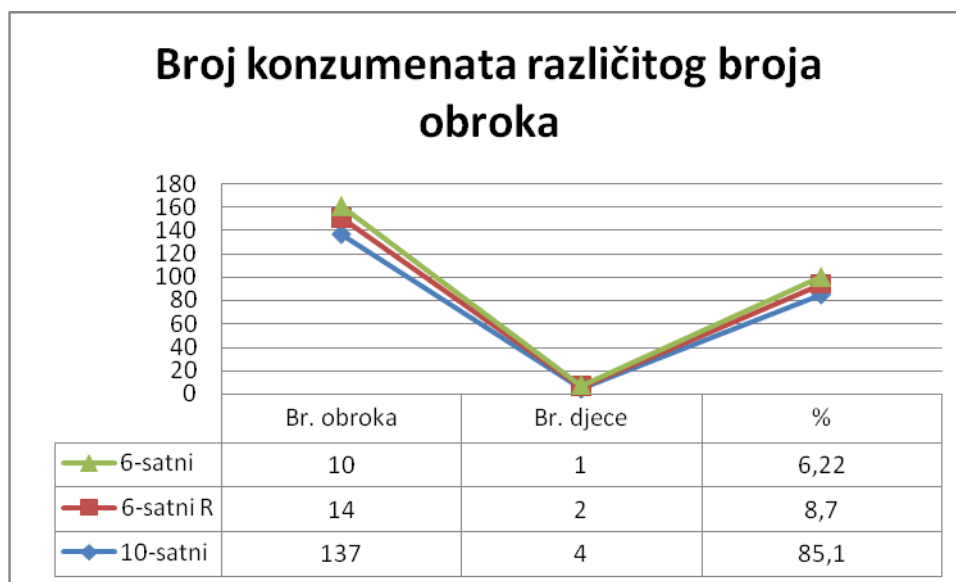
Na kraju pedagoške 2016./2017. godine (podaci za lipanj), u redovite programe Vrtića, upisano je 161 polaznika. Ukupan broj djece polaznika, tijekom godine varirao je u ovisnosti o potrebama roditelja i djece, te se u periodu rujan 2016.- lipanj 2017. godine, kretao u rasponu (donja i gornja granica) 155-169 upisanih polaznika. Na razini Vrtića, u navedenom periodu, prosječan mjesečni broj upisane djece u redovite programe, bio je 159,9-toro djece. Najčešći razlozi ispisivanja i/ili upisivanja djeteta iz programa Vrtića bili su ekonomske prirode (ostanak bez posla, zapošljavanje roditelje, te migracije i preseljenja):

Tablica 1.3.- Broj korisnika usluga u periodu 01.09./16.-30.06./17.

Ovisno o trajanju programa, organizirana je prehrana djece, koja se priprema u zajedničkoj centralnoj kuhinji za djecu polaznike Dječjeg vrtića I i Dječjeg vrtića II:

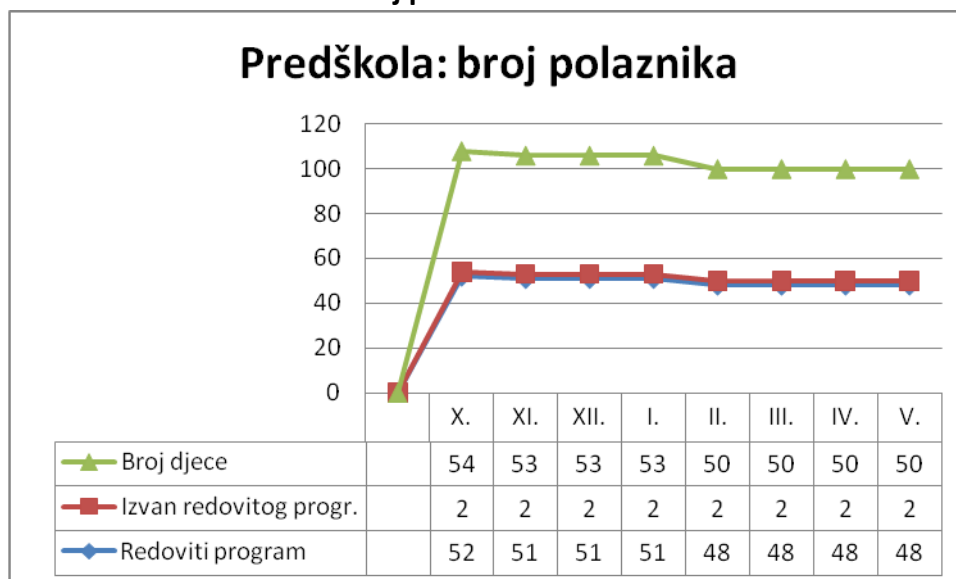
Tablica 1.4. - Broj djece konzumenata različitog broja obroka

Sukladno članku 23. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, odredbama Pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole („Narodne novine“, br. 107/2014) te odredbi Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, Vrtić je provodio obvezni kraći program predškole za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu kroz fond od 250 sati tijekom pedagoške godine. Broj djece u godini pred polazak u osnovnu školu koja su pohađala redoviti program varirao je u rasponu 54 (gornja granica) do 50 (donja granica) djece. Smanjenje broja polaznika uvjetovano je ispisivanjem djece iz redovitog programa.

Slijedi tabelarni prikaz broja djece u programu predškole, obzirom na broj djece integrirane u redovite programe i polaznike kraćeg programa (izvan redovitog programa):

Tablica 1.5.- Predškola: broj polaznika

Osim redovitih programa odgoja i obrazovanja, ovisno o potrebama djece i roditelja, Vrčić je provodio i druge prigodne programe u cilju obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada. Sadržaji i aktivnosti na obogaćivanju rada integrirani su u redovite programe, te su ostvarivani kroz djelatnu suradnju s roditeljima, lokalnom i širom društvenom sredinom.

Integracija povremenih i prigodnih programa u redovite programe, provođena je kroz organiziranje i provedbu aktivnosti s djecom, roditeljima, vanjskim suradnicima i faktorima društvene sredine koji imaju programske obveze u radu s djecom predškolske dobi te kroz međuvrćičku suradnju u lokalnom i prekograničnom okruženju:

- Poludnevni i jednodnevni izleti dece (u prirodi, užem i širem okruženju),
- Sadržaji i aktivnosti za njegovanje srpskog jezika te očuvanje kulturne baštine i tradicijskih običaja srpske nacionalne zajednice,
- Sadržaji i aktivnosti za razvijanje komunikacijskih vještina na hrvatskom jeziku te upoznavanje tradicije i kulture hrvatskog naroda,
- Povremeni programi za djecu koja ne pohađaju redovite programe Vrčića (otvorena vrata Vrčića povodom Dječjeg tjedna, Božićnih i Uskršnjih blagdana), Otvorena vrata Vrčića za roditelje/staratelje i druge članove obitelji,
- Suradnja s vrtićima u Gradu, širem okruženju te prekogranična i međudržavna suradnja kroz posjete i susrete djece i odgojno-obrazovnih radnika, sudjelovanje u manifestacijama i događanjima za djecu i stručne radnike (posjeta djece Beogradu „Mališani u Beogradu“, te posjete i susreti djece i stručnih radnika u Republici Srbiji: „Kolonija dječjeg prijateljstva, Šabac 2017, Smotra dječje folklor Kikinda,
- Raznovrsne posjete i susreti s različitim ciljevima i zadaćama odgojno-obrazovnog rada u cilju poticanja cjelovitog razvoja djece, Programi umjetničkog, kulturnog, vjerskog i sportskog sadržaja, sudjelovanje u javnim manifestacijama i nastupima, u organizaciji Vrčića, Grada Vukovara, Zajedničkog vijeća općina Vukovar, Zajednica sportskih udruga Vukovar, Pravoslavne crkve i drugih,
- Priredbe i svečanosti, obilježavanje međunarodnih praznika/svjetskih dana,
- Preventivni i zaštitni programi (Sigurnosno-zaštitni i preventivni program, program prevencije zlostavljanja djece: CAP program, Sigurnost u prometu),
- Sudjelovanje u projektima „Škole za Afriku“ i međunarodnim projektima „Say Hello to the World“,
- Informativno-edukacijski sastanci za roditelje o prevenciji zlostavljanja (CAP program) i zaštite zdravlja djece, humanitarne akcije „Škole za Afriku“, prigodne kreativne radionice.

Predškolski odgoj proveden je u skladu s razvojnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima djeteta te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama roditelja. Odgojno-obrazovni rad temeljio se na humanističkoj koncepciji razvoja, razvojno-primjerenom kurikulumu, usmjerenosti na dijete te planiranju prostora i aktivnosti utemeljenih na procjenjivanju i praćenju djeteta te ostvarivanju razvojnih zadaća i sadržaja rada sukladno Godišnjem planu i programu rada i Kurikulumu Vrtića. Središte i polazište rada bili su potrebe i interesi djece, roditelja i lokalne zajednice.

U cilju zadovoljavanja iskazanih potreba i interesa roditelja u ostvarivanju prava na odgoj i obrazovanje djece pripadnika etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina, cjelokupan odgojno-obrazovni rad izvođen je na srpskom jeziku i ćirilichnom pismu uz obvezno učenje hrvatskog jezika. Aktivnosti na hrvatskom jeziku provedene su svakodnevno u trajanju dva sata (za 10-satni program boravka), odnosno 1/5 trajanja dnevnog programa.

U skladu sa suvremenom koncepcijom predškolskog odgoja i obrazovanja, u cilju poticanja cjelovitog razvoja djeteta u duhu humanističkih vrijednosti demokratskog društva, oblikovali smo sigurno okruženje koje djetetu omogućuje stjecanje socijalnog iskustva i učenje kao osnove za usklađen razvoj dječjeg identiteta, konstruktivnih demokratskih odnosa i modela interkulturalne i inkluzivne zajednice.

U cilju ostvarivanja visokih kvaliteta pružanja usluga Vrtića za zadovoljavanja iskazanih potreba roditelja, kontinuirano smo surađivali s obitelji kao primarnom socijalnom sredinom i širom društvenom zajednicom u kojoj se odvija rast, razvoj i učenje djeteta.

U svezi ostvarivanja prava na odgoj i obrazovanje na materinskom jeziku i pismu, osnovna specifičnost odgojno-obrazovnog rada je provođenje učenja i njegovanje maternjeg srpskog jezika te inkorporiranje sadržaja rada na očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta djece pripadnika srpske nacionalne zajednice. Osim komunikacijsko-iskustvenog pristupa, planiranim i provedenim aktivnostima na hrvatskom jeziku, djeca su razvijala komunikacijske vještine i kompetencije na nematernjem hrvatskom jeziku te obogaćivala svoje spoznaje o tekovinama duhovne i materijalne baštine kulture hrvatskog naroda.

Sukladno postavljenim zadaćama na unapređivanju ustrojstva rada, kontinuirano smo pratili potrebe roditelja, kretanje dnevne i mjesečne frekvencije dolaska djece kao i broj korisnika usluga Vrtića s obzirom na nove upise i/ili ispise. Ovisno o broju kao i frekvenciji dnevnog i mjesečnog pohađanja djece u svakoj odgojno skupini, usklađivali smo organizaciju rada u skladu s realnim potrebama, uvažavajući potrebu održavanja kvalitete zadovoljavanja potreba i dobrobiti djeteta kao i pružanja usluga prema važećim državnim pedagoškim standardima.

Odgojno-obrazovni rad organiziran je u šest odgojnih skupina: dvije jasličke i četiri vrtičke skupine. Slijede tabelarni prikazi broja odgojno-obrazovnih skupina na razinama objekata i Vrtića te struktura odgojno-obrazovnih skupina prema dobi djece, na razinama objekata te odgojiteljice u odgojnim grupama (podaci za lipanj 2017.):

Tablica 1.6. - Broj odgojno-obrazovnih skupina i broj djece po objektima

Dob djece	DV „Borovo“		DV „Radost“		DV Vukovar II	
	Broj grupa	Broj djece	Broj grupa	Broj djece	Ukupno grupa	Ukupno djece
Jaslička	1	22	1	19	2	41
Vrtička	2	65	2	55	4	120
Ukupno	3	87	3	74	6	161

Odgojno-obrazovne grupe strukturirane su prema kronološkoj dobi djeteta u jasličke skupine (od jedne do tri godine života i vrtičke skupne (djeca od tri godine do polaska u školu). Sve odgojno-obrazovne grupe su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Tablica 1.7. - Struktura odgojno-obrazovnih skupina na razinama objekata

Dječji vrtić „Radost“

Dob djece	Grupa	Djece	Radnici	Hrvatski jezik
od navršene prve do treće godine	1	19	Ljiljana Skrbin Dević Janja Guslov	Ljiljana Skrbin Dević
od navršene treće do šeste godine	1	25*	Sanja Andrić Jelica Svilokos	Maja Kozmar
od pete godine do polaska u školu	1	30	Zagorka Letica Maja Kozmar	Maja Kozmar
Ukupno	3	74		

NAPOMENA: *u odgojnoj grupi integrirano dijete s posebnim potrebama

Dječji vrtić „Borovo“

Dob djece	Grupa	Djece	Radnici	Hrvatski jezik
od navršene prve do treće godine	1	22	Olgica Duvnjak Snežana Dobrošek	Snežana Dobrošek
od navršene treće do pete godine	1	33	Marina Latinović Mirjana Bojanić	Vesna Lada
od pete godine do polaska u školu	1	32	Sanja Božić Vedrana Tepavac	Vesna Lada
Ukupno	3	87		

Za provedbu djelatnosti predškolskog odgoja, tijekom pedagoške 2016./17. g, ustrojili smo i razvrstali poslove prema vrsti i opisu poslova kako slijedi: poslovi vođenja - ravnateljica, stručno-pedagoški poslovi (poslovi odgoja i obrazovanja), pravni, administrativni i računovodstveni poslovi, pomoćno-tehnički poslovi (prehrane, održavanja i prijevoza te poslovi održavanja čistoće).

Za obavljanje cjelokupne djelatnosti Vrtića na početku pedagoške 2016./2017.g. bilo je zaposleno 25 radnika u punom radnom vremenu na neodređeno vrijeme, te 6 radnika na određeno puno i/ili nepuno radno vrijeme. Tijekom godine, broj radnika zaposlenih na neodređeno puno radno vrijeme se smanjivao zbog odlaska radnika u mirovinu i isteka ugovora o radu na određeno vrijeme (četiri radnika kroz sporazumni raskid ugovora o radu zbog odlaska u mirovinu, te četiri radnika zbog isteka ugovora o radu na određeno vrijeme):

Tablica 1.8. - Komparativni podaci o radnicima tijekom godine

Skupina poslova	Naziv radnog mjesta	Broj radnika 09./2016.		Broj radnika 08./2017.	
		N.R.V.	O.R.V.	N.R.V.	O.R.V.
Vođenje poslovanja	Ravnatelj	1		1	
Stručno-pedagoški poslovi	Pedagog-pripr.	1*			
	Odgojitelj	14**	3	13	
	Med.sestra	1*			
Pravni, administrativni i računovodstveni poslovi	Tajnik	1	1	1	1
	Blag.-rač. radnik				1
	Računovoditelj		1		
Pomoćno-tehnički poslovi	Kuhar-ekonom	1		1	
	Kuhar	1		1	
	Servirka	1		1	
	Domar-vozač		1		
	Švelja-pralja	1		1	
	Spremačica	3		3	
UKUPNO:		25	6	22	2

LEGENDA: N.R.V.- neodređeno radno vrijeme, O.R.V.- određeno radno vrijeme,

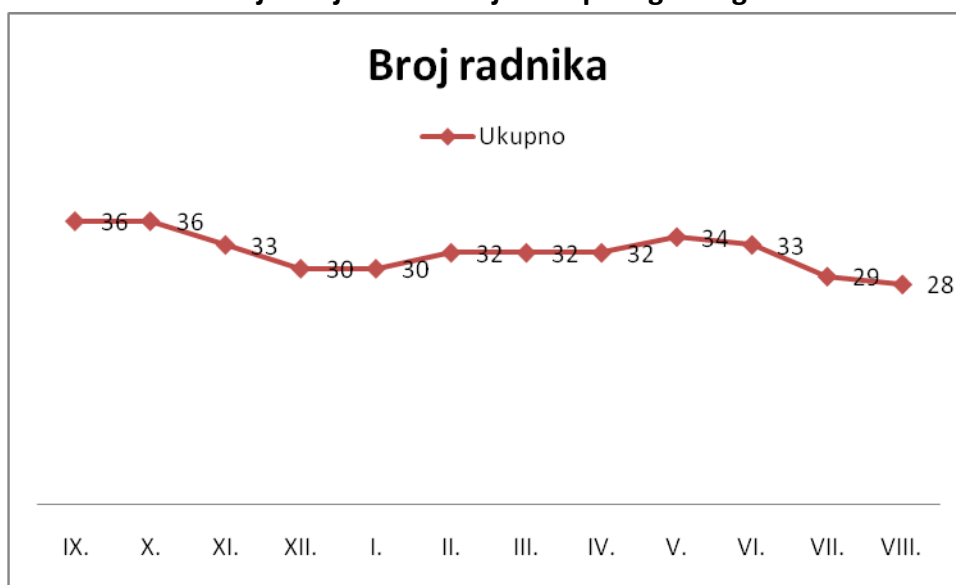
*- odlazak u mirovinu.

Tijekom godine, Vrtić je osiguravao potreban broj radnika za obavljanje djelatnosti kroz mjere zapošljavanja na određeno puno i/ili nepuno radno vrijeme za poslove koji ne trpe odgodu te kroz mjere aktivne politike zapošljavanja (stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog

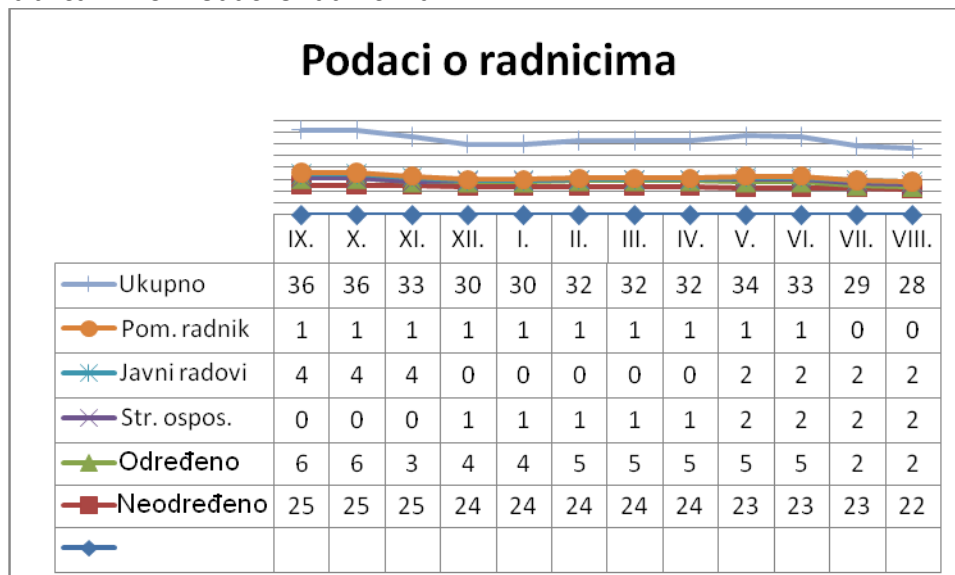
odnosa, javni radovi za održavanje vanjskih i unutarnjih površina). U suradnji s Osnivačem, u periodu rujan 2016.g.-srpanj,2017.g., angažiran je jedan pomoćni radnik za potrebe djeteta u inkluziji. Provedbom navedenih mjera u velikoj mjeri doprinosilo se povećanju broja radnika, a s tim u svezi i podizanja razine kvalitete obavljanja djelatnosti (poslovi odgoja i obrazovanja, pomoć i podrška djetetu u inkluziji, održavanje prostora).

U tablici koja slijedi prikazani su brojčani pokazatelji broja radnika, radni status radnika, broj radnika kroz primjenu mjera zapošljavanja i politike aktivnog zapošljavanja, tijekom pedagoške godine:

Tablica 1.9.- Kretanje broja radnika tijekom pedagoške godine

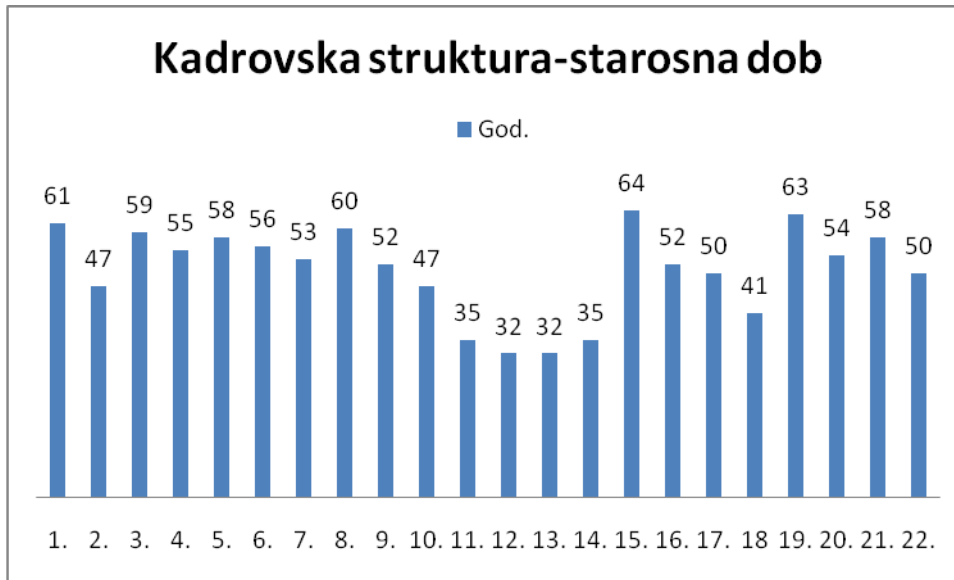

Tablica: 1.10.-Podaci o radnicima

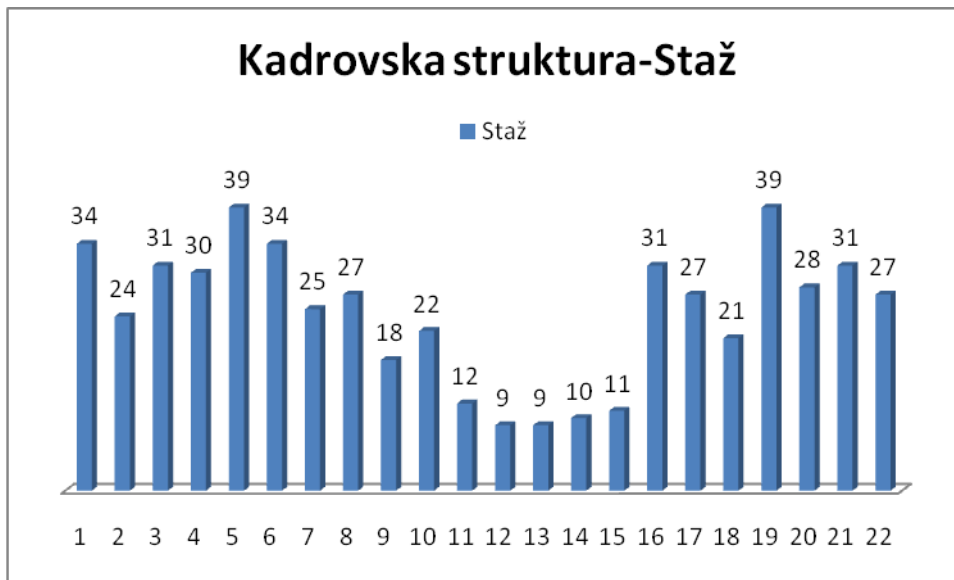

Prosječna starosna dob radnika na neodređeno radno vrijeme je 50,64 godine.

Tablica 1.11.- Kadrovska struktura radnika-starosna dob

Tablica 1.12.- Kadrovska struktura-radni staž

Tekuće probleme u svezi zapošljavanja radnika za obavljanje poslova domara-vozača i računovodstvenih poslova, rješavali smo povremenim zapošljavanjem radnika na radno mjesto domar-vozač, radnika za obavljanje računovodstvenih poslova kroz puno/nepuno radno vrijeme, ugovorima o djelu za poslove koji ne trpe odgodu ili usluge računovodstvenih agencija. Uz pomoć Dječjeg vrtića Vukovar I, koji je povremeno preuzimao organizaciju distribucije hrane i do Dječjeg vrtića „Borovo“, rješavali smo problem radnog mjesta domar-vozač.

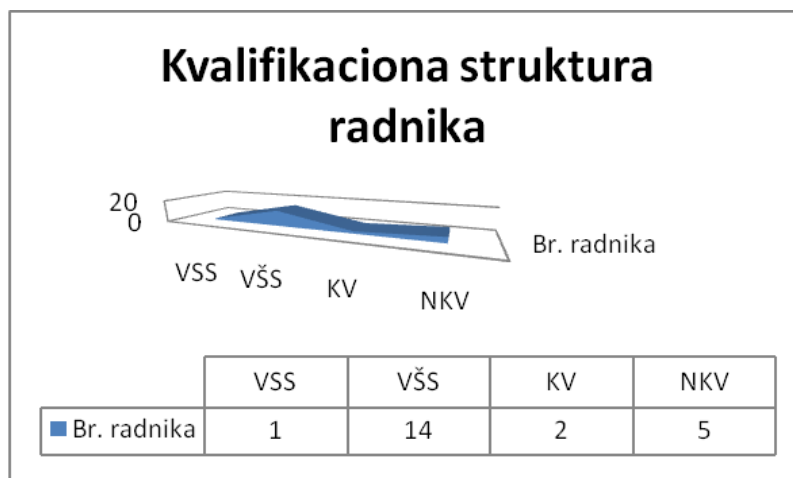
Donošenjem i usvajanjem novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtića Vukovar II, Vrtić će, u suradnji s Osnivačem, urediti racionalan i djelotvoran rad u cilju ostvarivanja djelatnosti predškolskog odgoja (uvjete i način rada, potreban broj radnika, zadaće i opis radnih mjesta te druga pitanja značajna za ustrojstvo, djelokrug i način rada Vrtića). S tim u svezi, neophodno je rješavanje pitanja otvorenih radnih mjesta, kako bi se osigurali kadrovski uvjeti za izvršavanje poslova predškolskog odgoja, sukladno potrebama Vrtića i mogućnostima Osnivača. Slijedi komparativan prikaz postojećih i potrebnih kadrova za osiguravanje rada:

Tablica 1.13. - Komparativan prikaz postojećih i potrebnih radnih mjesta

Radno mjesto	Broj izvršitelja	
	Postojeći	Potrebno
Ravnateljica	1	1
Odgojitelji	13	14
Tajnik	1	1
Voditelj računovodstva	0	1
Glavna kuharica	1	1
Kuharica	1	1
Pomoćna kuharica	1	1
Švelja-pralja	1	1
Domar-vozač-ložač	0	1
Spremačica	3	3
Ukupno	22	25

Većina radnika zaposlenih na neodređeno radno vrijeme posjeduje stručne kvalifikacije (vrstu i stupanj stručne spreme) za obavljanje poslova prema opisu radnog mjesta:

Tablica 1.14.- Kvalifikaciona struktura radnika

Pedagoška godina započela je 1. rujna 2016., a završena 31. kolovoza 2017. godine. Radno vrijeme Vrtića bilo je u pravilu od 6,30 do 16,30 sati svakodnevno u okviru petodnevnog radnog tjedna. Tijekom godine, radno vrijeme Vrtića prilagođavali smo stvarnim potrebama djece i roditelja te sukladno iskazanim potrebama roditelja organizirali početak i završetak rada. Manji broj roditelja iskazao je potrebu za smještajem djece i prije početka radnog vremena te se tim roditeljima izlazilo u susret. Fleksibilno postavljeno radno vrijeme nije utjecalo na povećanje trajanja dnevnog boravka djeteta u vrtiću, a zadovoljavanje roditelja za smještaj djece rješavano je unutarnjom organizacijom rada i rasporedom radnika.

Radno vrijeme radnika određeno je sukladno zakonskim odredbama te iznosi 40 sati tjedno za sve radnike i raspoređuje se u pet radnih dana, u pravilu od ponedjeljka do petka. Dnevno radno vrijeme radnika provedeno je u jednokratnom trajanju i jednokratnom trajanju u smjenskom radu (radnici koji neposredno izvode odgojno-obrazovni rad s djecom).

U cilju prilagođavanja radnog vremena potrebama roditelja i djece, radno vrijeme radnika raspoređeno je prema planiranom rasporedu:

Tablica 1.15. - Radno vrijeme radnika

Radno mjesto	Radno vrijeme
Ravnateljica	7.00-15.00 sati
Pedagog-prip.	8.00-15.00 / 7.00-14.00 sati
Odgojiteljice	6.00-12.00 / 6.30-12.30 / 7.00-13.00 sati 9.00-15.00 / 9.30-15.30 / 10.30-16.30 sati
Tajnik, računovoditelj, blagajnik računovodstveni radnik	7.00-15.00 sati/7.00-10.00
Kuharice	6.00-14.00 sati
Servirke	7.30-15.30 / 8.30-16.30 / 9.00-17.00 sati
Domar - Vozač	7.00-15.00 / 6.00-14.00 sati i po potrebi
Pralja	6.30-14.30 sati
Spremačice	11.00-19.00 sati/10.30-18,30 sati

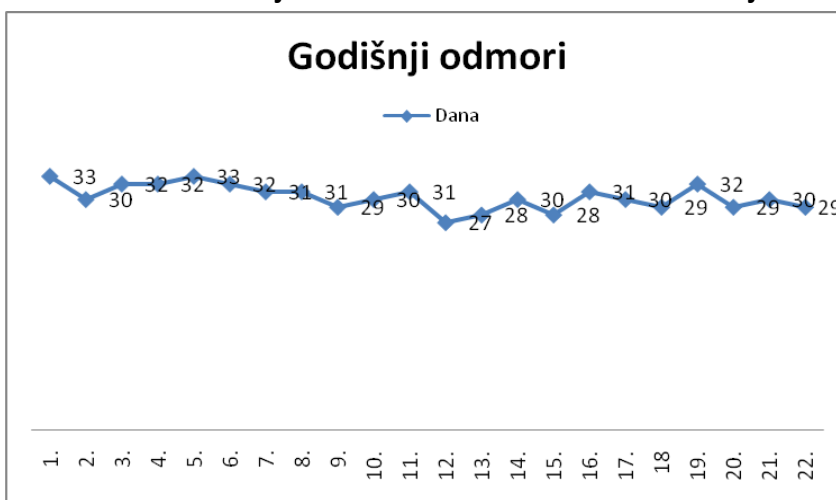
Za sve zaposlene vođena je evidencija o radnicima i radnom vremenu, prema odredbama Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima („Narodne novine“, br. 32/15):

evidencija o dnevnom radnom vremenu, o dnevnom i tjednom odmoru, izostanaka s radobolovanja, godišnji odmori, službena putovanja, slobodni dani, vrijeme nenazočnosti na radu na zahtjev radnika, roditeljni/roditeljski dopusti kao i korištenje drugih prava iz radnog odnosa.

Temeljem podataka iz evidencija o radnom vremenu, vođenih prema mjesečnim razdobljima, brojčani pokazatelji najučestalijih kategorija ostvarivanja prava iz radnog odnosa, osim prava na rad su: godišnji odmori, bolovanja na teret HZZO, bolovanja na teret poslodavca, roditeljski dopust, blagdani te plaćeni dopusti temeljem prava iz Kolektivnog ugovora.

Slijedom analize podataka, razvidno je da je prosječno trajanje godišnjeg odmora iznosilo cca 30 radnih dana po radniku zaposlenom na neodređeno radno vrijeme. Broj dana godišnjeg odmora utvrđen je prema kriterijima iz Kolektivnog ugovora (složenost poslova, dužina radnog staža, uvjeti rada, posebni socijalni uvjeti). U tablici koja slijedi, nisu iskazani dani za razmjerni dio godišnjeg odmora, koji se računaju temeljem Zakona o radu i Kolektivnom ugovoru, za kategorije radnika koji ostvaruju ova prava.

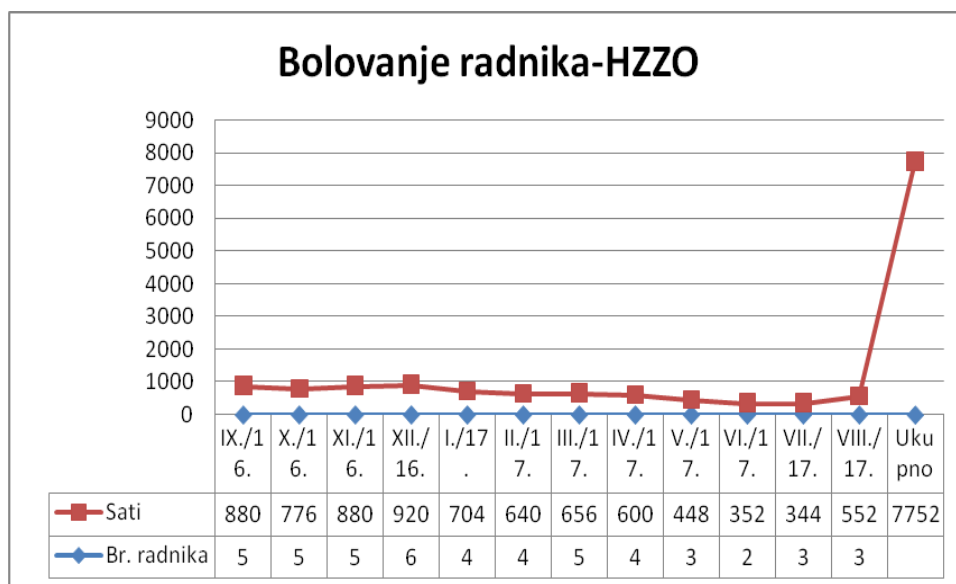
Tablica 1.16.- Godišnji odmori-radnici na neodređeno vrijeme

Poseban problem pri organizaciji rada bila su dugotrajna bolovanja (zbog bolesti, ozljeda na radu, roditeljski dopust) koja su otežavala organizaciju odgojno-obrazovnog rada i financijska sredstva Vrtića, posebice u situacijama isplate naknada za bolovanje radnika i plaće zamjenskom radniku.

Najveći broj dugotrajnih bolovanja i ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja konzumirali su radnici iz neposrednog odgojno-obrazovnog rada s djecom (5 radnika). Dugotrajna bolovanja rješavali smo zapošljavanjem zamjenskih radnika na određeno vrijeme i unutarnjom reorganizacijom rasporeda radnika, radnog vremena i radnih zadaća.

Tablica 1.17.- Bolovanje radnika-HZZO

U cilju provedbe prava iz radnog odnosa tijekom radnog dana radnici su koristili pravo na stanku u trajanju od 30 minuta prema slijedećem rasporedu:

Tablica 1. 18. - Raspored stanki

Radno mjesto	Vrijeme stanke
Ravnateljica	10.00-10.30 sati
Pedagog-prip. Odgojiteljice	10.00-10.30 sati 10.30-11.00 sati
Tajnik, računovoditelj	10.30-11.00 sati
Servirka, pralja	10.30-11.00 sati
Kuharice	11.00-11.30 sati
Spremačice	13.30-14.00 sati
Domar-vozač	10,00-10,30 sati

Tijekom pedagoške godine ostvareno je 2024 sati za 253 radna dana. U ukupan godišnji fond sati uračunati su i sati koje radnici pravoslavne vjeroispovijesti imaju pravo koristiti temeljem članka 3. Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj (pročišćeni tekst zakona, „Narodne novine“, br. 33/96, 96/01, 13/02, 136/02,112/05, 59/06, 55/08, 74/11, 130/11):

Tablica 1. 19.- Mjesečni i godišnji fond radnih dana i radnih sati

Mjesec	Ukupno dana				Fond sati		
	Mjes.	Radnih	Efekt.	Blagdana	Mjes.	Radnih	Blagdana
Rujan	30	22	22	0	176	176	0
Listopad	31	21	21	0 1*	168	168	0
Studeni	30	22	21	1	176	168	8
Prosinac	31	22	21	1 1*	176	168	8
Siječanj	31	22	21	1 1*	176	168	8
Veljača	28	20	20	0	160	160	0
Ožujak	31	23	23	0	184	184	0
Travanj	30	20	19	1 1*	160	152	8
Svibanj	31	23	22	1	184	176	8
Lipanj	30	22	20	2 1*	176	160	16
Srpanj	31	21	21	0	168	168	0
Kolovoz	31	23	22	1 1*	184	176	8
Ukupno	365	261	253	8 6*	2088	2024	64

U okviru 40-satnog radnog tjedna, dnevno radno vrijeme svih radnika je 8 sati prema planiranom rasporedu.

Sukladno Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe, radno vrijeme odgojitelja u odgojnim skupinama organizirano je na bazi 27,5 sati tjedno neposrednog izvođenja odgojno-obrazovnog rada a preostali broj sati do 40-satnog radnog tjedna realiziran je prema opisu i naravi posla odgojno-obrazovnih radnika:

Tablica 1.20. - Struktura 40-satne tjedne radne obveze odgojitelja

Poslovi	Tjedno zaduženje (sati)	Dnevno zaduženje (sati)
Neposredni rad	27,5	5,5
Ostali poslovi	10	2
Stanka	2,5	0,5
Ukupno	40	8

Opis poslova i zadaća odgojitelja sastoji se od neposrednog rada s djecom u odgojnoj skupini i ostalih pratećih poslova (planiranje i pripremanje okruženja za rad, praćenje i evaluacija rada, izrada didaktičkog materijala, stručno usavršavanje, timski rad, rad u interesnim grupama prema osobnim afinitetima, suradnja s roditeljima i lokalnom zajednicom).

Tablica 1.21. - Godišnje zaduženje odgojitelja za pedagošku 2016./17.

Mjesec	Radnih dana	Radnih sati	Efektivni sati	Ostali poslovi	Stanka
Rujan	22	176	121	44	11
Listopad	21	168	115,5	42	10,5
Studeni	21	168	115,5	42	10,5
Prosinac	21	168	115,5	42	10,5
Siječanj	21	168	115,5	42	10,5
Veljača	20	160	110	40	10
Ožujak	23	184	126,5	46	11,5
Travanj	19	152	104,5	38	9,5
Svibanj	22	176	121	44	11
Lipanj	20	160	110	40	10
Srpanj	21	168	115,5	42	10,5
Kolovoz	22	176	121	44	11
Ukupno	253	2024	1391,5	506	126,5

Slijedom navedenog može se zaključiti da su postavljene zadaće na unapređenju ustrojstava rada u pedagoškoj 2016./2017. godini u velikoj mjeri i ostvarene. Vrtić se izgrađivao kao zajednica otvorena za timski rad i izgrađivanje partnerstva s roditeljima i širom zajednicom u cilju osiguranja pružanja kvalitetnih usluga Vrtića i otvorenosti za unapređivanje u svim aspektima rada (organizacijskim, ustrojstvenim, materijalnim, programskim, pedagoškim).

Tablica 1.22. - Praćenje i dokumentiranje

Prikupljanje i analiza podataka: evidencije (radno vrijeme radnika, radno vrijeme odgojitelja, broj djece, dnevno prisustvo djece, broj djece u vrijeme dežurstva), radno vrijeme vrtića, organizacija rada-raspored radnika, ugovori o radu, dosje radnika, plan korištenja godišnjih odmora, odluke o korištenju godišnjih odmora, zamolbe, zapisnici (Upravno vijeće, skupovi radnika, radni sastanci, komisije), prijave za upis, ispisnice, potvrde, mišljenja, protokoli-aktivnosti djece izvan ustanove, statistička izvješća, objesti za roditelje i radnike preko oglasnih ploča, upitnici i ankete za radnike i roditelje, Godišnji plan i program rada i druga dokumentacija.

Dinamika praćenja: tjedno, mjesečno, godišnje i prema potrebama

2. MATERIJALNI UVJETI

Djelatnost predškolskog odgoja Vrčić ostvaruje u dva objekta/dječja vrtića. Prostori dječjih vrtića namjenski su građeni za boravak djece rane i predškolske dobi i u znatnoj mjeri usklađeni s Državnim pedagoškim standardom odgoja i naobrazbe te omogućavaju kvalitetno organiziranje odgojno-obrazovnog rada.

Prostorni, tehnički i materijalni uvjeti rada u velikoj mjeri su usklađeni s potrebama djece te osim soba dnevnih boravaka i pripadajućih sanitarnih prostora, raspolažu dvoranom za tjelesni odgoj, otkrivenim i natkrivenim terasama, opremljenim dvorištima za igru, uređenim povrtnjacima i cvjetnjacima.

Oprema vrtića i namještaj su stari, ali još uvijek funkcionalni: obojeni su vedrim bojama, primjereni dječjoj dobi i potrebama. Tijekom godine, nastojali smo kreirati prostorno-materijalno okruženje koje omogućuje kvalitetno provođenje odgojno-obrazovnog rada s djecom, različite individualne i grupne aktivnosti, igru, slobodno kretanje i istraživanje, osamu, objedovanje i odmor (spavanje). Prostori su osmišljavani, prilagođavani razvojnim potrebama i aktuelnim interesima djece te dopunjavani didaktičkim sredstvima i materijalima koji pružaju mogućnost razvijanja novih interesa i sposobnosti te omogućuju igru, samoorganizirajuće aktivnosti djeteta/djece, slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora i partnera za igru.

Osim osnovne opreme (ormari, police, stolovi, stolice) sobe dnevnih boravaka opremljene su tematskim kutićima/centrima aktivnosti koji potiču na raznovrsne igre i aktivnosti (motoričke igre i aktivnosti, likovno izražavanje i stvaranje, istraživanje, građenje i prostorno oblikovanje, manipulativne aktivnosti, društvene igre, dramsko-obiteljske igre, početno čitanje i pisanje, senzomotoričke aktivnosti, igre svjetlosti i druge). U skladu s aktuelnim interesima djece formirani su povremeni centri aktivnosti za simboličke i stvararalačke igre „mali liječnik“, „frizerski centar“, centar kuhanja, „ knjižnica“, „muzej“, „kazalište“ i drugi centri u sobama dnevnih boravaka, međuprostorima (hodnicima) i otvorenim prostorima Vrčića.

Rad Vrčića financiran je sukladno Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju. Osim prihoda iz proračuna Osnivača, Vrčić je ostvarivao prihode od participacije roditelja u cijeni vrtića, sredstava za sufinanciranje programa javnih potreba iz Državnog proračuna RH (za odgojno-obrazovne programe rada s djecom pripadnicima nacionalnih manjina, sufinanciranje programa predškole i odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju), sufinanciranje programa predškole iz sredstava Osnivača, prihoda od najma dvorane za tjelesne aktivnosti u vrtiću „Radost“, sudjelovanjem Vrčića u projektima te donacija. Sva sredstva korištena namjenski su korištena za poboljšanje materijalnih uvjeta rada s djecom.

S obzirom na financijske okolnosti u kojima je Vrtić ostvarivao djelatnost predškolskog odgoja, realizirali smo dio zadataka na poboljšanju materijalnih uvjeta rada, postavljenih u Godišnjem planu i programu rada Vrtića:

Tablica 2.1. - Materijalni uvjeti (zadaci, sadržaji i aktivnost)-Realizacija

Zadaci, sadržaji, aktivnosti	Realizacija
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati pedagoško-estetsku poticajnu sredinu te zadovoljiti osnovna higijenska, ekološka i estetska mjerila 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Postavljene zadaci i sadržaji na unapređivanju materijalne osnove rada (osiguravanje pedagoško poticajne sredine i zadovoljavanje osnovnih higijenskih, ekoloških i estetskih mjerila, većim dijelom su realizirani: redovito održavanje namještaja i opreme u sobama dnevnih boravaka (popravci i zamjena dotrajalog namještaja), djelomično ličenje oštećenih zidova u sobama dnevnih boravaka i hodnika u vrtićima, bojenje namještaja u sobama dnevnih boravaka, zamjena oštećenih tobogana, izrada klupa za odmor i druženje djece na otvorenim prostorima, nabavka didaktičkog materijala i opreme za raznovrsne igre i aktivnosti djece. ▪ U suradnji s Osnivačem izvršen je pregled sigurnosnih i estetskih uvjeta boravka djece u prostorima vrtića te snimljeno postojeće stanje koje je posljedica kako gradnje tako i starosti objekata: pukotine i vlaženje stropa i neophodno ličenje i saniranje prokišnjavanje krova u DV „Radost“, ličenje trpezarije u vrtiću „Radost“, nabavka anti stresnih podloga u Dječjem vrtiću „Borovo“. Saniranje kvarova u dvorani za tjelesni odgoj u vrtiću „Borovo“ ostaju kao jedan od prioritarnih zadataka u narednom periodu. ▪ Zahvaljujući donaciji tvrtke Komunalac d.o.o , Vrtić je opremljen s dva računala za potrebe rada s djecom, te jednim komposterom, u cilju kvalitetnijeg poučavanja djece o elementima održivog razvoja.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sigurnost djece u prostorima vrtića (ugradnja aparata/sustava za kontrolu ulaza u prostore vrtića, osigurati sigurnost izlaznih vrata soba dnevnih boravaka, popravak prozora) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U cilju osiguravanja maksimalne zaštite i sigurnosti djeteta tijekom boravka u vrtiću, u Dječjem vrtiću „Radost“, izvršena je ugradnja sigurnosnog sustava (ugradnja automata za zatvaranje i programiranje bezkontaktnog čitača). ▪ Zbog nedostatnih financijskih sredstava, nismo uspjeli zamijeniti, niti servisirati dotrajale prozore (pvc stolarija) i vrata u sobama dnevnih boravaka i hodnicima, te su neispravnosti navedenog rješavani popravcima u skladu s financijskim mogućnostima. ▪ Osim financijskih sredstava, otežavajuća okolnost pri provedbi preventivnih mjera zaštite djeteta (održavanje i nadzor ispravnosti vanjske i unutarnje opreme) je činjenica

	<p>što Vrtić nema stalno zaposlenog domara/kućnog majstora te se ne može održati kontinuitet stalnog održavanja namještaja, opreme, prozora i izlaznih vrata iz soba dnevnih boravaka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sigurnost djece na igralištima sukladno s Europskom direktivom o općoj sigurnosti proizvoda (2001/95/EZ) i Zakonom o općoj sigurnosti proizvoda (NN 30/2009 i 139/10), posebice zamjena dotrajale ograde, zamjena dotrajalih i neprimjerenih igrala) ▪ Izvršiti izmjene i dopune dotrajalih sprava na igralištima, nabaviti sprave primjerene dječjoj dobi i zaštitne podloge prema hrvatskim standardima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zahvaljujući pomoći Osnivača, postigli smo djelomično osiguravanje sigurnosti djece na vanjskim prostorima (popravak ograde u Dječjem vrtiću „Radost“, nabavka i postavljanje anti-stresnih podloga u prostoru u kojem borave djeca jasličke dobi u Dječjem vrtiću „Borovo“. ▪ Uz pomoć Gradske organizacije SDSS Vukovar, Vijeća srpske nacionalne manjine grada Vukovara i gradskih vijećnika iz reda srpske nacionalne manjine, izvršena je zamjena dotrajalih i nabavka novih igrala za djecu (posebice za djecu jasličkih skupina u obadva vrtića), kao i ugradnja ograde za siguran boravak na vanjskim prostorima. ▪ Također, zamijenjena su dotrajala igrala (posebice tobogani u vrtićima, te dopunjeni pješčanici za igre pijeskom), izrađena su i/ili nabavljena, u suradnji s roditeljima, nova igrala koje omogućuju razne motoričke igre djeteta (trampolina, provlačenje, vijugavo trčanje i druge aktivnosti za razvoj motoričkih vještina). ▪ Veliku pomoć u kreiranju sigurnog okruženja za igru, pružila nam je tvrtka Komunalac doo Vukovar, pri izmještanju i montaži višenamjenske sprave za motorički razvoj djeteta), u cilju osiguravanja sigurnosti djeteta u igri. ▪ Osim navedenih nabavki ili izradi novih igrala, važno je naglasiti potrebu nabavke novih igrala primjerenih dječjoj dobi (posebice vrtičke dobi), s obzirom da je većina sprava dotrajala i neprimjerena za igru djece.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kreiranje okruženja za igru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijekom godine temeljem snimljenog stanja didaktičkog i potrošnog materijala za rad s djecom i igru djece, vršene su dodatne nabavke kako bi osigurali dovoljno didaktičkog i potrošnog materijala za aktivnosti djece. ▪ Namjenskim sredstvima MZOS za sufinanciranje javnih potreba, izvršena je nabavka didaktičkog materijala koji zadovoljavaju potrebe i interes djece (lutke različitih veličina i vrsta, dodatna sredstva za dopunu postojećih kutića, društvene igre, razne vrste konstruktora, umetaljke, igre memory, razvojne slagalice, puzzle, mekane kocke, didaktički materijal za građenje, lopte različitih veličina, boja i vrsta, nabavka slikovnica, knjiga i, enciklopedije za djecu, različiti potrošni materijali: različite vrste papira, crtaći blokovi,

	<p>krede, škarice, različite vrste boja za crtanje i slikanje i drugo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obnovljen je knjižni fond novim naslovima za stručno usavršavanje odgojitelja i rad s djecom na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i ćirilichnom pismu: Činimo dobro zajedno, Djeca- odgoj i obrazovanje-održivi razvoj, Inteligencija mog djeteta, Metodika predškolskog odgoja, Obiteljska pedagogija i odgovorno roditeljstvo, Predškolska pedagogija, Suvremeno vođenje u odgoju i obrazovanju, Slikovnice: Kad je ljut, zeko se ozlijedi, „Kad je ljuta, macu boli trbuh, Kad je ljut, nilski konjić grize, Psića je strah odlaska doktoru, Bojanke: Čuvari prirode, Bonton, Živim zdravo, Sigurni u prometu, poster: Abeceda, Brojevi i drugo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poboljšanje materijalnih i sigurnosnih uvjeta rada u drugim segmentima rada 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrtić je tijekom godine osigurao sredstva za utvrđivanje i otklanjanje kvara na električnim instalacijama, popravke, ugradnju i spajanje panik rasvjete, ugradnju komarnika u svim sobama dnevnih boravaka i hodnicima vrtića, montažu tende od pvc platna u Dječjem vrtiću „Borovo“ (zaštita djece od štetnog djelovanja sunca), nabavku računarskog, softverskog programa Windows 1435-PP1-1 MS Windows, MSO Office , nabavka jednog uređaja za ventilaciju u sobi dnevnog boravka u Dječjem vrtiću „Radost“. ▪ Također, u cilju poboljšanja uvjeta rada na poslove pranja i glačanja, oprema i sredstva za rad izmješteni su iz postojećih prostora (podrum i dio dvorane za tjelesni odgoj), te je uređen novi prostor u pomoćnim prostorijama, što doprinosi boljem ventilacijskom sustavu za sušenje rublja i poboljšanju higijenskih uvjeta prostora za pranje, glačanje i odlaganje rublja. ▪ U cilju racionalizacije energenata (plina i električne energije) izvršen je popravak plinske podstanice u Dječjem vrtiću „Radost“, tako da se u razdoblju izvan ogrjevnne sezone, smanjila potrošnja plina za zagrijavanje vode u centralnoj kuhinji. ▪ Također su osigurana sredstva za tekuće i investiciono održavanje Vrtića, uređaja i aparata te su izvedeni manji radovi u svezi održavanja sigurnosti postrojenja, aparata i uređaja i opreme (popravci usisivača, kosilice za travu, strojeva za rad u centralnoj kuhinji), nabavka neophodnih alata za potrebe rada na održavanju opreme, vanjskih prostora i drugo). ▪ Materijalni uvjeti rada poboljšani su i brojnim pomoćima različitih donatora: ▪ Srpska pravoslavna crkva (donirani paketića za djecu), Vijeće

	<p>srpske nacionalne manjine grada Vukovara i gradski vijećnici iz reda srpske nacionalne manjine (paketići za djecu prigodom pravoslavnih blagdana, oprema za djecu jasličkih skupina, ograde za djecu u prostorima boravka djece jasličkih skupina, pokrivanje troškova putovanja djece na manifestacije i programe u cilju obogaćivanja rada na očuvanju nacionalnog identiteta i unapređivanju prekogranične suradnje),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Donacija Etnografskog muzeja Zagreb i Radio Kaj Zagreb (tradicijske drvene igračke), Ljekarne Joukhadar (opremanje sandučića za pružanje prve pomoći u vrtićima), UNIQA osiguranja (nabavka tepisona top cesta), Parlament Europeen, Groupe S&D, HI (poklon paketići za Uskršnje blagdane), M.O. Bođirković, Grahovac d.o.o (pomoći za potrebe reprezentacije za aktivnosti s djecom i stručne skupove).
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati sredstva za provedbu mjera prema Zakonu o zaštiti na radu i Zaštiti od požara 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijekom godine vršene su redovite kontrole plinskih instalacija, vatrogasnih aparata, dimovodnih kanala, vanjske hidrantske mreže, te su pravovremeno otklanjane sve neispravnost. ▪ Izvršena je nabavka radne odjeće i obuće za radnike prema vrsti posla koji obavljaju (rad u kuhinji, rad s djecom, pomoćni poslovi-održavanje prostora). ▪ Za sve radnike i djecu provedene su mjere evakuacije prema Planu evakuacije i spašavanja od prijetnji i posljedica nesreća i katastrofa, koje su realizirale radnice Vrtića osposobljene i odgovorne za evakuaciju.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostvarivanje suradnje s društvenom zajednicom s ciljem društvenog ulaganja u podizanju kvalitete učenja i življenja djece u vrtiću (promoviranje značaja ranog i predškolskog odgoja, dopisi) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje u projektima „Škole za Afriku“ i međunarodnim projektima „Say Hello to the World“ i projekt Festival Narodna tradicija u predškolskim ustanovama u Vojvodini uključujući i ustanove iz dijaspor, financiran sredstvima Uprave za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu i Vrtića, a u suradnji s Udruženjem Vaspitača Vojvodine, Republika Srbija, projekt „Mališani u Beogradu“ realiziran u suradnji s Odborom za prosvjetu Zajedničkog vijeća općina Vukovar i Uprave za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu, Republika Srbija. ▪ Sudjelovanje na manifestacijama na razini grada, užeg i šireg okruženje (sudjelovanje u projektu Dajmo djeci korijene i krila u organizaciji Etnografskog muzeja, Radija Kaj i Grada Vukovara, manifestacija Brankovi dani, Kolonija dječjeg prijateljstva u Šapcu, Republika Srbija, Obilježavanje Dana Grada Vukovara kroz programe „S gradonačelnikom u vrtiću

	na sokiću“, i „Jesmo mali al' smo važni“, „Kredica“, obilježavanje Svečane Sinjske alke, Cvjetni korzo, Maškare, sudjelovanje na sportsko-rekreativnoj - humanitarnoj akciji „Vukovarski cross-Hrvatskoj na ponos“ (Trčim i pomažem) u organizaciji Lions kluba Vukovar, te sudjelovanje u brojnim natjecanjima likovnih radova i drugo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osiguravanje sredstava za trajno provođenje mjera sigurnosti djece i odraslih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijekom godine osigurana su sredstva za nabavku i uporabu netoksičnih i atestiranih materijala namijenjenih djeci, redovitu dezinfekciju igračaka, pripremljen i dostupan pribor prve pomoći za dijete, te osigurana zaštita od električnih instalacija i oštih rubova.

Nabavka didaktičkog i potrošnog materijala za rad s djecom vršena je na temelju pregleda iskazanih potreba za realiziranje odgojno-obrazovnog rada na prijedlog odgojiteljica, a pri realizaciji dogovarani su prioriteti nabavke u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima.

I nadalje ostaje rješavanje problema uređenja vanjskih prostora vrtića posebice poravnavanja zemljanih i betonskih površina i staza, popravak i zamjena/nabavka novih igrala (penjalica, klackalica, ljuljački), koja su većim dijelom dotrajala i neprimjerena djeci predškolske dobi. U cilju sigurnosti provedbe aktivnosti na otvorenim prostorima neophodna je dodatna nabavka antistresnih podloge u vrtićima za oblaganje dijelova dvorišta kako bi se smanjio rizik od ozljeda za vrijeme igre na otvorenom.

Posebice naglašavamo veliku pomoć i doprinos u podizanju kvalitete rada, koju nam je pružio Osnivač, MZOS, Vijeće srpske nacionalne manjine grada Vukovara, Zajedničko vijeće općina Vukovar-Odbor za obrazovanje, gradski vijećnici iz reda srpske nacionalne manjine, lokalna i šira zajednica i roditelji koji su pružali pomoć kroz provedbu programskih aktivnosti s djecom i volonterskim radom na uređenju vanjskih prostora vrtića.

Tablica 2.2.- Praćenje i dokumentiranje

<p>Prikupljanje i analiza podataka: Plan javne nabave,trebovanja, dokumentacija financijskog poslovanja, ponude, narudžbenice,ugovori, izdatnice, uplatnice, evidencije (potreba vrtića, potreba didaktičkog i potrošnog materijala, uočene neispravnosti i otklanjanje istih, naplate potraživanja od roditelja), zapisnici (Upravno vijeće, odgojiteljsko vijeće, redovitim i vanrednim pregledima ispravnosti vodovodnih, plinovodnih, dimovodnih kanala, primopredaje, komisije), izvješća i druga dokumentacija.</p> <p>Dinamika praćenja: dnevno, tjedno, mjesečno, godišnje i prema potrebama</p>
--

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Osim postavljenih zadaća na unapređivanju ustrojstva rada Vrtića i prostornog i materijalnog okruženja, posebna pažnja bila je usmjerena za programe očuvanja i unapređivanje zdravlja djece i zaposlenika.

U cilju ostvarivanja programa očuvanja i unapređivanja zdravlja djece i zaposlenika, a s tim u svezi i za tjelesni razvoj i očuvanja zdravlja, provedene su mjere sigurnosti i zaštite: fizičke mjere zaštite (sigurnost okruženja u kojem borave djeca, sigurnost aparata i postrojenja), mjere za očuvanje i unapređivanje djetetova zdravlja, psihosocijalne mjere zaštite (sigurnost ozračja u cilju omogućavanja osjećaja prihvaćenosti i voljenosti), provedba raznovrsnih aktivnosti samozaštite i samoočuvanja djeteta.

Redovito se skrbilo o higijena unutarnjeg i vanjskog prostora kao osnovnog preduvjeta sigurnijeg, ugodnijeg i kvalitetnijeg boravka djece. Provodili smo redovito čišćenje i provjetravanja prostora, higijenske mjere dezinfekcije opreme i didaktičkog materijala te mjere dezinfekcije i deratizacije. Dosljedno smo primjenivali propisa HACCP sustava za ispravno postupanje s hranom, uvjetima prerade i pripreme hrane i zbrinjavanju otpada.

Skrb za tjelesni rast i zdravlje djece provodili smo sukladno postavljenim zadaćama i sadržajima rada u Godišnjem planu i programu rada za 2016./2017. godinu i Kurikulumu vrtića, a posebice na stvaranje uvjeta za multidimenzionalan, interaktivan, dinamičan i kontekstualni proces, kojim se ostvaruje dobrobit za cjelovit razvoj djeteta, a s tim u svezi ostvarivanje osobne, emocionalne i tjelesne dobrobiti za dijete (razvoj motoričkih vještina, usvajanja higijenskih, prehrambenih i navika kretanja kao preduvjeta zdravlja te poticanje razvoja subjektivnog osjećaja (biti zdravo, zadovoljno dijete koje se osjeća dobro u okruženju u kojem živi i odrasta). Postavljene zadaće i sadržaji u potpunosti su realizirani na razinama djeteta, odgojitelja i drugih radnika, roditelja i vanjskih/zdravstvenih institucija i suradnika:

Tablica 3.1. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece

Razine provedbe	Zadaće, sadržaji i aktivnosti
Dijete	<ul style="list-style-type: none">▪ Polazište provedenih sadržaja rada na zdravstvenom odgoju s djecom rane i predškolske dobi primarno su, zadovoljenje zdravstvenih potreba,▪ Sadržaji i aktivnosti rada s djecom provedeni su u svakodnevno radu s djecom, temeljem zdravstvenih potreba djeteta (prehrana, izmjena aktivnosti i odmora, spavanje, osamostaljivanje djece -higijenske navike, tjelesne aktivnosti,

	<p>razvijanje zdravih stilova života, igre i aktivnosti na zraku),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prikupljanje i vođenje zdravstvene dokumentacije o djetetu (evidencija: pobola, procijepljenosti i epidemioloških indikacija, ozljeda, antropometrijska mjerenja), ▪ Odgojno-zdravstvene aktivnosti (Moje tijelo, Pravilna prehrana, Čuvamo svoje zdravlje, Piramida prehrane, Mini bonton, stvaralačke igre, životno-praktične i radne i druge aktivnosti), ▪ Aktivnosti za učenje pravilnih postupaka za samozaštitu i samo-očuvanje djeteta (razgovori, praktične aktivnosti, didaktički materijal, slike, literatura za djecu, posjete zdravstvenim ustanovama..,) ▪ Dopunjen je sanitarni materijal za pružanje prve pomoći.
Odgojitelji i drugi radnici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventivno djelovanje na osiguranju higijenskih i zdravstvenih uvjeta: provedba higijene površine i prostora, pozitivno socio-emocionalno ozračje, ▪ Upoznavanje o zdravstvenom statusu i potrebama djece, pravovremeno zadovoljavanje primarnih potreba djeteta (glad, žeđ, odmor, kretanje, prozračivanje i drugo), redovita dezinfekcija igračaka i opreme, ▪ Provedba redovitih sanitarnih pregleda radnika,
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje roditelja o zajedničkim zadaćama na očuvanju zdravlja djeteta, prikupljanje podataka o zdravstvenom statusu djeteta, te prikupljanje podataka o bolestima i izostancima, ▪ Upoznavanje roditelja s mjerama i potrebama pri provedbi kulturno-higijenskih navika, edukacija roditelja sa svrhom očuvanja i unapređivanja života i zdravlja djeteta (očuvanje i zaštita zdravlja, pravilna prehrana, zanemarivanje i zlostavljanje, prevencija nasilnog ponašanja).
Vanjske institucije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdravstvene ustanove: neposredna pomoć u situacijama povreda, pobola, provedba odgojno-zdravstvenih aktivnosti , ▪ Uzorkovanje i mikrobiološko i fizikalno-kemijsko ispitivanje vode, HACCP sustav za ispravno postupanje s hranom, ▪ Redovita i po potrebi dezinsekcija i deratizacija.

Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece realizirani su različitim oblicima i sadržajima rada s djecom i roditeljima u cilju unapređivanja psihofizičkog rasta, razvoja i preventivnog djelovanja za smanjenje povreda i pobola:

Tablica 3.2. Njega i skrb za tjelesni rast i razvoj

Oblici rada	Sadržaji rada
Snimanja početnog stanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inicijalni intervju stručnog radnika s roditeljem prilikom upisa djeteta u jaslice/vrtić (prikupljanje relevantnih podataka o razvoju djeteta u obitelji: uvjeti života, stambene prilike, razvojna linija djeteta, traumatski događaji, prehrana, socijalna iskustva, razvojni problemi i drugo), u cilju kreiranja programa rada s djetetom za ostvarivanje osobne, emocionalne, tjelesne, obrazovne i socijalne dobrobiti djeteta, ▪ Postupni prijam, te praćenje perioda prilagodbe djeteta, usklađivanje međusobno partnersko djelovanje vrtić-obitelj, razvijanje osjećaja prihvaćanja i pripadnosti.
Njega i skrb za tjelesni razvoj djeteta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Praćenje psihofizičkog razvoja i zdravstvenog stanja djeteta-razmjena informacija na razinama odgojitelj-roditelj, odgojitelj-odgojitelj, ▪ Skrb o dnevnom ritmu djeteta (vrijeme igre i aktivnosti, uključenost djeteta u aktivnosti, odmor, prehrana), ▪ Izmjena dnevnih aktivnosti i prilagođavanje dnevnog ritma uvažavajući aktualne potrebe djeteta (prehrana, odmor, planiranje rasporeda aktivnosti), ▪ Osiguravanje uvjeta za pravovremeno zadovoljavanja potreba djeteta u odnosu na hranu, san, fiziološke potrebe, boravak na zraku, ▪ Usvajanje higijenskih, prehrambenih i navika kretanja kao preduvjeta zdravlja (kroz razgovore, demonstraciju postupaka održavanja higijene tijela, prostora i okoliša), ▪ Vođenje zdravstvene evidencije: evidencija antropometrijskih mjerenja, pobola i povreda, vlastita dokumentacija).
Organizacija boravka na zraku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Svakodnevni boravak na zraku (igre i aktivnosti na otvorenim prostorima u cilju poticanja razvoja motoričkih sposobnosti, spretnosti i cjelovitog razvoja), ▪ Organiziranje igara i aktivnosti na otvorenim prostorima (dvorišta, igrališta, parkovi, šume, zatvoreni bazeni, odlasci u prirodu).
Rad s djecom s posebnim potrebama	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifikacija djece s posebnim zdravstvenim i razvojnim potrebama (na temelju medicinske dokumentacije ili mišljenja iz specijalizirane

	<p>ustanove i na temelju zapažanja odgojnih radnika),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Opservacija, praćenja djeteta s razvojnim potrebama i dokumentiranje rada, identifikacija, evidencija i upućivanje na dijagnosticiranje i tretman u odgovarajuće ustanove (ovisno o konkretnim potrebama djeteta), ▪ Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada prema konkretnim potrebama djeteta, ▪ Za rad s djetetom s teškoćama u razvoju, u periodu rujan 2016.-lipanj 2017. godine, u suradnji s Osnivačem angažiran je jedan radnik-pomoćni radnik za pružanje pomoći prema individualnim potrebama djeteta te olakšavanje socijalizacije, integracije, jačanja osobnosti djeteta i drugih dobrobiti.
<p style="text-align: center;">Odgojno-zdravstveni programi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sadržaj i aktivnosti zdravstvenog odgoja proizlaze iz djetetovih zdravstvenih potreba, pružanja osnovnih informacija o zdravlju i njegovom značaju te podržavanje formiranja navika razvijanja vještina koje su neophodne za zdravo ponašanje, ▪ Sastavni dio svakodnevnog rada su osamostaljivanje djeteta u aktivnostima očuvanja zdravlja (higijena ruku, zubi, tijela, pravilni postupci pri kašljanju, brisanju nosa), razvijanju kulturnih i socijalnih navika, stjecanje zdravih navika (zdrava hrana, dovoljan unos tekućine, kretanje, odmor), ▪ Tijekom godine provedeni su zdravstveno odgojni sadržaji na različite teme: Zdrava hrana, Piramida ishrane, Bon-ton pri objedovanju, Kako treba ruke prati, Moje tijelo: dijelovi tijela, unutarjni organi, osjetila, slikovnice: Zub zubić, Zubić vila, tematske jedinice: Voće, Povrće, Ljekovito bilje, Opasnosti u kući i na ulici, posjete i stvaralačke igre: liječnik, ljekarna, aktivnosti za prepoznavanje i razumijevanje emocija.., ▪ Organizirane su specifičnih aktivnosti s kretanjem: vožnja bicikla, tricikla, plivanje, ▪ Sudjelovanje u različitim tjelesnim aktivnostima i sportskim manifestacijama (Hrvatski olimpijski dan, Olimpijski festival dječjih vrtića, Vukovarski cross-Hrvatskoj na ponos).
<p style="text-align: center;">Prehrana</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prehrana-planirana prema normativima prehrane djece; uključuje zajutrak, doručak, ručak i užinu, ▪ Jelovnici su planirani tjedno i aktualizirani s obzirom na dob djece, godišnja doba, običaje i tradiciju, a za djecu s posebnim prehrambenim potrebama (alergije) osiguravana je adekvatna prehrana,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U vrijeme podjele i konzumiranja hrane skrbilo se o provođenju higijene kod djece i odraslih, ▪ Kod pothranjene i gojazne djece, u suradnji s roditeljima, poduzimane su odgovarajuće mjere, ▪ Provedeno je praćenje i kontrola kvalitete namirnica, te nadzor sanitarne i higijensko-epidemijske službe, ▪ Vrtić je u potpunosti primjenjivao odrednice HACCP sustava: uspostavljanje i provođenje redovite kontrole higijenskih uvjeta u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije hrane.
Sigurnost i zaštita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organiziranje sustava prevencije i zaštite djeteta (Sigurnosno-zaštitni i preventivni program), zdravstvena sigurnost, sigurnost djece na izletima i aktivnostima izvan Vrtića, raznovrsne igre i aktivnosti na temu sigurnosti i zaštite, ▪ Primjena HACCP sustava za ispravno postupanje s hranom, osiguravanje osnovnih uvjeta prerade i pripreme hrane, održavanje opreme i zbrinjavanje otpada, ▪ Suradnja s policijom: sigurnost u prometu i opasnosti uporabe eksplozivnih naprava (petarde, baklje, prskalice i drugo), ▪ U suradnji s DUSZ-om provođenje aktivnosti o opasnostima u okruženju i pravilnim postupcima (požari, oštri predmeti, odnosi s neznancima, prirodne katastrofe i druge aktivnosti), ▪ Provedba CAP programa s djecom: prevencija zlostavljanja i nasilnog ponašanja djeteta.

Organizaciju odgojno-obrazovnog rada postavljena je fleksibilno: ovisno o potrebama i psihofizičkim karakteristikama djeteta te izmjenama dinamičnih i statičnih aktivnosti. Oslonac pedagoškog rada bila je unutarnja motivacija djeteta, odnosno unutarnje snage djeteta u zadovoljavanju svojih potreba, a uloga vrtića određena je kao optimalna sredina u poticanju ispoljavanju tih snaga.

Program prevencije zdravstvene zaštite provodjen je svakodnevno održavanjem higijene i dezinfekcije u svim prostorima vrtića (sobe dnevnih boravaka, sanitarnih čvorova, higijene blagovaone, dvorane za tjelesni odgoj, igrališta i dvorišta).

U cilju unapređivanja zdravlja, osim svakodnevnih tjelesnih aktivnosti i boravka na zraku, u Vrtiću su provođeni i povremeni rekreacijski programi:

Tablica 3.3. Zdravstveno-rekreacijski programi

Program	Sadržaj/Sudionici/Prostor/Vrijeme	Suradnja
Hrvatski olimpijski dan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Edukativne aktivnosti i natjecateljske igre (vožnja biciklima, triciklima, trčanja, skakanja, poligoni, varijante igara s različitim sredstvima i rekvizitima), ▪ Prostor: dvorane i dvorišta vrtića, ▪ Sudionici: djeca vrtićkih skupina, ▪ Vrijeme: 10. rujna 2016. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Djeca, ▪ Odgojitelji, ▪ Roditelji.
Plivački programi: „Vodeni vrtić 1“ „Vodeni vrtić 2“ Program privikavanja djece na vodu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programi za razvijanje djetetove sigurnosti u vodi, ▪ Ciljevi: pružanje potpore djetetu u sigurnijem kretanju u vodi, poučavanje tehnikama disanja kod plivanja, poučavanje elementarnih tehnika plivanja i ronjenja, samostalno i s pomagalima održavanje na vodi, usvajanje tehnika skoka na noge i na glavu i savladavanje tehnika plutanja na vodi, ▪ Sudionici: djeca dobi 5-7 godina, ▪ Prostor: Vinkovačko dvoransko plivalište „Lenije“, Plivalište Vukovar-Sportski objekti Vukovar, ▪ Vrijeme real.: listopad 2016.g., svibanj i lipanj 2017.g. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vinkovački plivački klub, Periska d.o.o., ▪ Plivalište Vukovar-Sportski objekti Vukovar ▪ Roditelji djece, ▪ Provođitelji programa: treneri i diplomirani kineziolozi, ▪ Dodjela diploma po završetku programa.
16. Olimpijski festival Dječjih vrtića Grada Vukovara	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cilj programa: promicanje olimpizma, odgajanje djece putem sporta i poticanje harmoničnog razvoja, intelektualnih, psihofizičkih i fizičkih vještina, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajednica športskih udruga grada Vukovar, uz ▪ Potpora manifestacije: Grad Vukovar, ▪ Rezultati - ekipni plasman:

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudionici: djeca vrtićkih skupina, ▪ Vrijeme realizacije: svibanj, 2017. ▪ Prostor: Sportska dvorana „Borovo“ 	<ul style="list-style-type: none"> DV „Radost“-I. mjesto, DV „Borovo“-III. mjesto, ▪ Završetak manifestacije: dodjela diploma, pehara, medalja, i darova za djecu.
Rekreacijsko jahanje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudionici: djeca vrtićkih skupina, ▪ Vrijeme realizacije: lipanj 2017., ▪ Prostor: „Dunavski raj“. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sadržaji: rekreacijsko jahanje, Konjička priča, igre, aktivnosti na zraku.

Provedena su predavanja o zdravlju za roditelje pojedinih odgojnih skupina. Teme predavanja obuhvaćale su sadržaje na očuvanje i unapređivanje zdravlja djece: Zarazne bolesti kod djece rane i predškolske dobi, kao i posjete zdravstvenih radnika djeci u vrtićima (pedijatar, fizioterapeut, stomatolog). Osim neposredne zdravstvena edukacija roditelja prisustvovanjem predavanjima na roditeljskim sastancima, provedena su i neposredni oblici informiranja roditelja preko informativno-edukativnih članaka i brošura u kutićima za roditelje (stručni članci, brošure, letci).

U cilju jačanja roditeljskih kompetencija, odgojiteljice su u radu s roditeljima upućivale na pravilno provođenje higijene djeteta, oblačenje djeteta adekvatnom odjećom i obućom primjerenim vanjskim vremenskim prilikama te važnosti osamostaljivanja djeteta u razvijanju higijenskih navika, svlačenja i oblačenja, samoposluživanja te razvijanja navika zdravog načina života: održavanje higijene, važnost tjelesnih aktivnosti, šetnje, zdrave prehrane. Informiranje roditelja o važnosti očuvanja zdravlja, realizirano je i posrednim izlaganjem brošura i letaka zdravstvenih ustanova, stručnih članaka, informiranju o protokolu postupanja za zaštitu od vrućine, Ministarstva zdravlja i MZOS RH.

Tablica 3.4. Praćenje i dokumentiranje

<p>Prikupljanje i analiza podataka: evidencije: neispravnosti opreme, aparata, uređaja, didaktičkog materijala, igrala i provedenih mjera na otklanjanju nepravilnosti, evidencije i izvješća o sanitarnom i higijensko-epidemiološkom nadzoru, izvješća o mikrobiološkoj ispravnosti hrane i vode, zapisnici o provedenim mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zdravstvena dokumentacija djeteta (liječničke potvrde, procijepljenost), evidencija pobola i povreda djeteta, evidencija povreda na radu, obrasci antropometrijskog mjerenja, evidencije o aktivnostima djece izvan vrtića (protokli postupanja), evidencija djece s posebnim zdravstvenim i razvojnim potrebama, rješenja i nalazi zdravstvenih ustanova i nadležnih komisija, individualizirani programi, dosje djeteta, portfolio djeteta, pedagoška dokumentacija odgojitelja.</p> <p>Dinamika praćenja: dnevno, tjedno, mjesečno, godišnje i po potrebi</p>
--

4. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD

Odgojno-obrazovni rad temelji se na humanističko razvojnoj koncepciji i holističkom pristupu u razvoju djeteta. Pri kreiranju pedagoškog rada s djedom uvažane su osnovne postavke naše vizije i misije Vrtića. Osnovni ciljevi unapređivanje odgojno-obrazovnog rada temeljeni su na obrazovnoj politici koja promiče cjelovit razvoj djeteta, čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne i prirodne baštine te vrijednosti koje omogućavaju napredak i održivi razvoj:

Tablica 4.1.Vrijednosti

Vrijednosti	Ciljevi
Znanje	<ul style="list-style-type: none">▪ Stjecanje znanja u kojem se oslanja se na svoje urođene potencijale istraživanja, otkrivanja, stjecanja kompetencija „učenje činjenjem“ i učenje učenja“.
Humanizam i tolerancija	<ul style="list-style-type: none">▪ Prihvatanja i poštovanja živog bića te ostvarivanje pravednosti kao životnog načela; poštovanje i prihvatanje različitosti djece,▪ Poticanje razvoja osjetljivosti za druge (djecu, vršnjake, obitelj, druge ljude) i cjelokupno životno okruženje.
Identitet	<ul style="list-style-type: none">▪ Izgrađivanja osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta,▪ Poticanja razvoja samopoštovanja, pozitivne slike o sebi i izgrađivanje osjećaja sigurnosti u socijalnom okruženju.
Odgovornost	<ul style="list-style-type: none">▪ Promicanju proaktivnog i konstruktivnog sudjelovanja u životu zajednice,▪ Poticanju odgovornog ponašanja: savjestan odnos između slobode izbora (aktivnosti, sadržaja, partnera za igru, prostora, načina oblikovanja aktivnosti) i odgovornosti (samoprocjena vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja, komunikacije s drugima...).
Autonomija	<ul style="list-style-type: none">▪ Promicanja odgojno-obrazovnog procesa koji je usmjeren razvoju samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja,▪ Poticanja na donošenje odluka, ostvarenje prava vršenje izbora te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja (demokratske procedure: iznošenje mišljenja, dogovaranje, pregovaranje, zajedničko donošenje odluka).
Kreativnost	<ul style="list-style-type: none">▪ Prepoznavanja, iniciranja i oblikovanja kreativnih aktivnosti, originalnih pristupa rješavanja problema, razvoj mišljenja (divergentnog) u svim vrstama aktivnosti.

Misija Vrtića je, temeljem suvremene koncepcije predškolskog odgoja, poticati cjeloviti psihofizički razvoj djeteta te ostvarivati prava srpske nacionalne manjine na obrazovanje na materinskom jeziku na promicanju jezika, običaja i kulturne baštine srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Vizija Vrtića je postati predškolska ustanova koja će visokim kvalitetom rada razvijati i njegovati materinski srpski i nematerinski hrvatski jezik i interkulturalnost, doprinosti razvijanju pozitivne slike o sebi i osjećaja pripadnosti multikulturalnoj zajednici te odgoj i priprema djece predškolske dobi za uspješno participiranje u suvremenom životu.

Osnovni ciljevi na unapređivanju odgojno-obrazovnog rada usmjereni na pružanje podrške cjelovitom psihofizičkom razvoju djeteta, poštivanju dječjih prava u svim aspektima (preživljavanja, razvojna prava, zaštitna prava, prava sudjelovanja) te poticanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacija na materinskom jeziku, komunikacija na hrvatskom jeziku, stranim jezicima, kulturna svijest i izražavanje, matematičke, socijalne i građanske kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, inicijativnost i poduzetnost) provedeni su sukladno postavljenim ciljevima, kroz brojne aktivnosti u suradnji djece, roditelja i društvene sredine.

Odgojno-obrazovna koncepcija rada Vrtića temeljila se na stvaranju uvjeta za zadovoljavanje razvojnih potreba djeteta, pružanju podrške djetetu u izražavanju želja, potreba i interesa, fleksibilno postavljenoj organizaciji vremena, prostora i odgojno-obrazovnog rada (slobodan izbor sadržaja rada, aktivnosti, materijala), te stvaranju okruženja za stjecanje izravnih iskustava.

Zadaće i sadržaji odgojno-obrazovnog rada bili su realizirani kroz igru kao dominantnog oblika učenja predškolskog djeteta, te planiranih aktivnosti kao oblika integriranog učenja (sklopovi aktivnosti, teme, projekti) za stjecanje osnovnih životnih znanja i vještina (učiti biti, učiti raditi, učiti živjeti zajedno).

Osnovna polazišta u pedagoškom radu bila su usmjerena na kreiranje veselog i zdravog okruženja, osiguravanje zdrave, sigurne, poticajne sredine te zadovoljavanje potreba, interesa i sposobnosti djeteta. U cilju razvijanja unutarnje motivacije za učenje u odgojno-obrazovnom radu djeca su imala pravo odlučivanja o tome čime će se baviti (što će učiti), gdje, kako i koliko, kojom brzinom, s kime i uz čiju pomoć, kao i pravo znati što uče, koje bi uključivalo i pravo da odbiju aktivnosti ako u njima ne vide smisao. S tim u svezi, planirani su sadržaji odgojno-obrazovnog rada i kreirani poticaji koji se temelje na interesima djeteta za otkrivanje sebe i svijeta koji ga okružuje, kroz integraciju različitih sadržaja koji potiču cjelokupan razvoj djeteta.

Sadržaji i aktivnosti s djecom provedeni su na temeljnoj strukturi Kurikuluma vrtića koji je podijeljen na potpodručja u kojima su djeca izgrađivala bogatiju i pregledniju sliku te stjecala znanja, vještine i kompetencije:

Tablica 4.2. Temeljna struktura Kurikuluma

Područja	Ciljevi i zadaće
JA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje slike o sebi (fizičko, socijalno i psihološko „ja“)
JA I DRUGI	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dijete stječe znanja, iskustva i kompetencije o osobinama ljudi, ljudskim aktivnostima i odnosima (obitelj, druga djeca, vrtić i šira društvena zajednica)
SVIJET OKO MENE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecanje znanja i iskustva o prirodnim predmetima i materijalima te proizvodima ljudi (materijalna i duhovna dobra, prirodno i šire društveno okruženje, kulturna baština, održivi razvoj)

U svakom potpodručju određivani su sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnog procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnog rada ostvarivani se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta, razvijanje pozitivne slike o sebi, razvijanje identiteta te odgoj u duhu humanizma i tolerancije, odgovornosti, autonomije i kreativnosti.

U kontekstu ostvarivanja ovih ciljeva odgojitelji su kreirali poticajno okruženja kroz ponudu različitih aktivnosti i materijala za igru i rad zasnovanih na zanimljivostima, iznenađenjima, neočekivanostima, neobičnosti, čuđenju, zadivljenosti, ushićenosti te razvijali unutrašnju motivaciju, interes i radoznalost djeteta za bavljenje različitim vrstama aktivnosti prema vlastitom izboru. Pomoću ovako nenametljivog poticanja na vlastite izbore igara i aktivnosti, djeca su razvijala svoje socio-emocionalne i kognitivne snage te težila ostvarivanju svojih ciljeva i to na najvišoj razini svojih sposobnosti. Pri tome su razvijala i niz dragocjenih osobina ličnosti kao što su poduzetnost, upornost, sposobnost koncentracije, maštovitost, snalažljivost i sposobnost rješavanja problema.

U pedagoškom radu glavni oslonac bio je na postavljanju realnih ciljeva za dijete (ni preniskih niti previsokih ciljeva) kako bi kod djeteta poticali duh optimizma, izgrađivali povjerenje u vlastite snage, razvijali samopouzdanje, pozitivnu sliku o sebi, motivaciju za postignućem, razvijanje motiva uspješnosti i motivaciju za učenjem.

Na temelju promatranja razvoja, interesa i sposobnosti kroz primjenu različitih metoda (samoorganizirajuća igra i rad, situacijsko učenje, igre, istraživačke i otkrivačke metode, rad djece na projektima, metode poučavanja, demonstriranja, promatranja i druge metode) i oblika rada (rad u manjim i/ili većim grupama, rad u paru, individualni rad) pružana je podrška razvoju svih aspekata razvoja djeteta (tjelesnih, socio-emocionalnih, spoznajnih, razvoja govora, izražavanja i stvaranja).

Odgojno-obrazovni rad temeljio se na humanističko-razvojnoj koncepciji i holističkom pristupu u razvoju djeteta prema Prijedlogu koncepcije predškolskog odgoja, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Kurikulumu Vrtića te Osnovama programa odgojno-obrazovnog rada na jeziku i pismu srpske nacionalne zajednice.

Polazišta u radu bili su sukladni djetetovoj prirodi i načinu poučavanja (integrirani-strukturiranje aktivnosti u cilju poticanja cjelokupnog razvoja, stimulativno okruženje koje omogućuje slobodu izbora sadržaja vlastitih aktivnosti, partnera, istraživanja, učenja na smislen i svrhovit način, stjecanja različitog iskustva i iskustava : fizičkog, socijalnog, logičkog, poticanja samoregulirajućeg učenja, učenje kao konstrukcija i sukonstrukcija znanja s djecom i odraslima. Rad s djecom polazio je od načela fleksibilnosti odgojno-obrazovnog procesa, partnerstva s roditeljima i širom zajednicom, suradnjom među različitim razinama (podsustavima) odgoja i obrazovanja (obitelj-vrtić-škola-lokalna i šira zajednica).

Pri kreiranju odgojno-obrazovnog rada polazili smo od temeljnih postavki, novih paradigmi o djetetu i djetinjstvu, stvarnih potreba, interesa i mogućnosti te podupiranju i podržavanju rasta, razvoja i učenja djeteta. Također, pri kreiranju programa, osnova polazišta u radu s djecom bili su dobro razumijevanje djeteta: razvojne potrebe i mogućnosti, interesi, postojeća znanja i razumijevanja, profil inteligencije, stilovi modaliteta učenja, komunikacija s drugima, kreativni i drugi talenti i potencijali.

Osnovna polazišta u pedagoškom radu bila su osiguravanje zdrave, sigurne i poticajne sredine, te na temelju promatranja razvoja, interesa i sposobnosti, podržavanje i razvijanje svih aspekata razvoja djeteta, u suradnji s roditeljima kao primarnom socijalnom zajednicom kao i lokalnom i širom zajednicom u kojoj dijete odrasta.

Osnovna je specifičnost u radu Vrtića provođenje predškolskog programa na jeziku i pismu srpske nacionalne zajednice uz obvezno provođenje odgojno-obrazovnih aktivnosti na hrvatskom jeziku te inkorporiranje sadržaja rada na očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta djece pripadnika srpske nacionalne zajednice kao i elemenata kulturne baštine hrvatskog

naroda u odgojno-obrazovni rad. S tim u svezi, pedagoška dokumentacija pisana je dvojezično na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i ćiriličnom pismu. Informacije dostupne korisnicima vrtića preko kutića za roditelje i oglasnih ploča, o životu i radu odgojnih skupina i cjelokupnom radu Vrtića, također su pisane dvojezično.

Koncepcija rada vrtića temeljila se na stvaranju uvjeta za zadovoljavanje razvojnih potreba i pružanju podrške djetetu u izražavanju želja, potreba i interesa, fleksibilno postavljenoj organizaciji vremena, prostora i odgojno-obrazovnog rada (planiranja i provedbi radnih zadataka i aktivnosti s djecom) te stvaranje okruženja za stjecanje izravnih iskustava. Zadaće i sadržaji odgojno-obrazovnog rada realizirani su kroz igru kao dominantnog oblika učenja predškolskog djeteta, te planiranih aktivnosti kao oblika integriranog učenja (sklopovi aktivnosti, teme, projekti) za stjecanje osnovnih životnih znanja i vještina (učiti biti, učiti znati, učiti raditi, učiti živjeti zajedno).

Odgojno-obrazovni rad temeljio se na novim postavkama o razvoju i učenju djece rane i predškolske dobi:

Tablica: Osnovna polazišta

Osnovna polazišta	
▪ Nova shvaćanja o djetetu	▪ Dijete je aktivno, interaktivno i kreativno biće
▪ Nova shvaćanja o igri	▪ Značaj i uloga igre kao posebnog oblika učenja
▪ Učenje	▪ Proces konstruiranja znanja kroz aktivnosti (djelovanje, mišljenje i istraživanje; spontano i nenametljivo); ostvaruje se u interakciji i kooperaciji s drugima (djecom/odraslima)
▪ Aktivne metode učenja	▪ Promatranje, istraživanje, manipuliranje, učenje kroz otkrića, eksperimentiranje, uspoređivanje, postavljanje i provjeravanje hipoteza
▪ Dominirajući oblici rada	▪ Rad u malim grupama, rad u paru, individualni i frontalni rad
▪ Individualizacija	▪ prilagođavanje odgojno-obrazovnog rada u funkciji je optimalnog razvoja svakog pojedinog djeteta uz uvažavanje njegovih sposobnosti/ teškoća i potreba
▪ Životne situacije	▪ Životne situacije i problemi u kojima dijete odrasta kao izvor sadržaja rada s djetetom/djecom
▪ Roditelji i lokalna zajednica	▪ Aktivno sudjelovanje kroz različite oblike suradnje i otvorenost lokalne zajednice za ostvarivanje programa
▪ Odgojitelji	▪ Promijenjena uloga odgojitelja: promatrač djeteta, kreator programa, pomagač, istraživač, reflektivni praktičar, evakuator

Odgojno-obrazovni rad organiziran je u strukturiranoj sredini, poticajnoj za stvaranje izravnih iskustava za stjecanja znanja i vještina za kvalitetno odrastanje (neposredno doživljavanje i razvijanje radoznalosti za istraživanjima, eksperimentiranjima, rješavanje problema, posjete, šetnje, susreti s ljudima raznih zanimanja, materijali za učenje po centrima aktivnosti). U izvođenju odgojno-obrazovnog procesa primjenjivane su različite metode učenja: samoorganizirajuće igre i učenje, situacijsko učenje, metode poučavanja, verbalne metode, audio-vizualne metode, otkrivačke, istraživačke i problemske metode, metode promatranja i demonstracije, igra, igranje uloga, pokazivačke metode, rad djece na projektima.

Posebna zadaća u radu odgojiteljica bila je usmjerena na pravovremeno vođenje obvezne pedagoške dokumentacije prema Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću („Narodne novine, br. 83 od 27. rujna 2001), prema propisanim sastavnicama te vođenje dodatne dokumentacije koju smo dogovorili na stručnom organu Vrtića.

Pažljivim praćenjem realizacije odgojno-obrazovnog rada s djecom (praćenje tijeka, uspješnosti rada i efekata postignuća u radu s djecom i roditeljima), odgojitelji su dolazili do spoznaja o efektima rada što je omogućavalo stvaranje novih hipoteza i strategija kako unapređivati pojedine segmente rada u odnosu na rad s djecom i odraslima. Na taj način stručni radnici i nadalje su razvijali vještina refleksivnog praktičara (refleksija u akciji i refleksija na akciju) u cilju osposobljenosti za proces praćenja, planiranja, dokumentiranja, vrednovanja u cilju unapređivanja vlastite teorije i prakse kao otvorenog sustava za daljnje planiranje programa, ciljeva i sadržaja rada. (Tablica 4.8-Dokumentiranje pedagoškog rada s djecom i odraslima).

Odgojno-obrazovni program na hrvatskom jeziku provodi se svakodnevno u trajanju dva sata dnevno u svim odgojno-obrazovnim skupinama, kroz komunikacijsko-iskustveni pristup u različitim životnim situacijama i posebno planiranim aktivnostima: dolazak i odlazak djeteta, dnevne rutine, životno-praktične i radne, društvene i društveno-zabavne, istraživačko-spoznajne aktivnosti te aktivnosti iz svijeta kulture i umjetnosti, raznovrsnog izražavanja i stvaranja).

Osim neposredne komunikacije u prirodnim životnim situacijama (dolazak/odlazak, oblačenje/svlačenje, blagovanje, spontane igre i aktivnosti), aktivnosti na hrvatskom jeziku provedene su i kroz posebno planirane aktivnosti usmjerene poticanju razvoja komunikacijskih vještina slušanja i aktivne uporabe hrvatskog jezika kroz različite medije i situacije. Provedene aktivnosti na hrvatskom jeziku također su bile usmjerene na poticanje cjelokupnog razvoja djeteta kroz provedbu aktivnosti za razvoj psihomotoričkih aktivnosti (tjelesni, socio-emocionalni i spoznajni razvoj te izražavanje i stvaranje).

Provedene aktivnosti ostvarivane su kroz rad djece na projektima, tematske cjeline (Dječji tjedan, Dani kruha, Igre i igračke nekada davno (tradicionalne igre i igračke našeg kraja), Mjesec hrvatske knjige, Sveti Nikola, Božićni ciklus, Uskršnji blagdani, Valentinovo), i sklopove aktivnosti (posjete: Gradska knjižnica, Gradski muzej, Vodovod grada Vukovara, Glazbeni odjel OŠ Dragutina Tadijanovića, Mali maturalac- posjeta Rodnoj kući Milutina Milankovića u Dalju i Manastiru Uspenja Presvete Bogorodice u Dalj planini), poštanski uredu, banke, ljekarne i druge ustanove u gradu), sklopove aktivnosti i aktivnosti po izboru djece.

Posebni sklopovi aktivnosti realizirani su kroz pričanje i prepričavanje priča za djecu, recitacije, imitativne i dramske igre, pjevanje i plesne improvizacije i koreografije na poznate dječje pjesme. Veliki interes djeca su pokazivala za slušanjem, reproduciranjem i prepričavanjem brojalica (En ten tini, Iš'o medo u dućan, Iš'o medo stazicom, Puž muž), priča i bajki različitih autora (A. Gajdaš, P. Kanižaj, I. Goleš, N. Iveljić, S. Škrinjarić, G. Vitez, S. Jakševac, M. Kušec i djela drugih pisaca), glazbene aktivnosti i pjesme (Prijatelj za pet, Abeceda, Prijateljstvo, Hoki poki, Kišobran za dvoje, Ljubav, Sveti Niko, Volim svoju ulicu, vrtić i svoj grad, Smijmo se, Vrtić cvjeta, Skače vrapčić po polju, Jedan lijepi prstić i druge).

Također, realizirani su i posebni kraći programi na različite teme: Domaće i divlje životinje, Ekološke aktivnosti: sadimo cvijeće i začinsko bilje, Čuvamo prirodu i naš okoliš, Planeta Zemlja, U svijetu bajki, Emocije, Ruke prijateljstva i druge. Planirane i vođene aktivnosti provedene su kroz čitanje priča, bajki, basni, prepričavanja priča po redoslijedu događanja, reprodukcije recitacija i pjesama na hrvatskom jeziku, jezično-govorne aktivnosti: pitalice, izmisli priču na zadanu riječ, dani u tjednu, igra „Na slovo na slovo“ i druge.

Tijekom godine, kao poseban oblik rada bio je rad djece na projektima, poseban oblik integriranog pristupa učenju u kojem se prepliću i povezuju praktične i kognitivne aktivnosti, koje potiču gotovo sve aspekte dječjeg razvoja.

Tablica 4.3. Sklopovi aktivnosti i projekti u radu s djecom na hrvatskom jeziku

Aktivnosti	
Namjena: Djeca jasličke dobi	Suradnja: sustručnjaci, roditelji
<p style="text-align: center;">Ciljevi i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje spontaniziranih izraza djeteta u odnosu na okolinu ▪ Stvarati prilike u kojima dijete ima mogućnost izbora i u kojima se njegovi izbori ostvaruju i uvažavaju ▪ Poticati spontane pokušaje govorne 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivnosti/dnevne rutine-komunikacijsko-iskustveni pristup ▪ Aktivnosti istraživanja i otkrivanja, govorne, likovne,senzo-perceptivne, jezičke, motoričke, glazbeno-ritmičke igre, simboličke igre, kraće

komunikacije i spoznajnog razvoja	šetnje i druge aktivnosti
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostvarivati topao i brižan odnos s djetetom 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slušanje brojalica, priča, uspavanki, igre s prstima i dijelovima tijela, kraće dramatizacije s lutkom, igre uz pokret, igre skrivača i drugo
Sklopovi aktivnosti	
Namjena: Djeca vrtićke dobi	Suradnja: sustručnjaci, lokalna zajednica
Ciljevi i zadaće:	Igre, aktivnosti, sredstva
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje s tradicijskim običajima uže okoline u kojoj dijete živi, razvijanje tolerancije na različitost kulturnih specifičnosti ▪ U interakciji s djecom razvijati inicijativu, autonomiju, samostalnost ▪ Razvijati socijalne i komunikacijske vještine, utjecati na razvoj likovnog, glazbenog i plesnog stvaralaštva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ciklusi Sv. Nikola, Božić, Uskrs, Maškare /Fašnik-sudjelovanje na manifestacijama i događanjima u gradu ▪ Komunikacijsko-iskustveni pristup ▪ Raznovrsne igre i aktivnosti: pričanje i prepričavanje priča, legendi, pjevanje pjesama za djecu, ples, likovne, motoričke i druge aktivnosti
Projekt: Ljepote moga grad	
Namjena: Djeca dobi 5-7 godina	Suradnja: sustručnjaci, lokalna zajednica
Ciljevi i zadaće:	Igre, aktivnosti, sredstva
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje i proširivanje spoznaja o našem gradu (objekti, građevine, prirodna bogatstva) ▪ Razvijanje osjećaja pripadnosti svom gradu i zavičaju 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjete: Gradski muzej Vukovar, Muzej vučedolske kulture, Arheološko nalazište Vučedol Etno-kuća u Adici, Hrvatski dom, Rodna kuća Lavoslava Ružičke, ▪ Razgledanje i upoznavanje s materijalnom baštinom (nastambe, odjeća i obuća, posuđe,kalendar),radno-praktične aktivnosti
Projekt: Škole za Afriku	
Namjena: Djeca dobi 5-7 godina	Suradnja: sustručnjaci, roditelji, lokalna zajednica
Ciljevi i zadaće:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prihvatanje i poštovanje svakog živog bića, poštovanje i prihvaćanje različitosti djece ▪ Poticanje razvoja osjetljivosti za druge (djecu, vršnjake, obitelji, druge ljude) i cjelokupno životno okruženje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje i proširivanje spoznaja o našoj planeti Zemlji, kontinentima (posebice život djece u Africi), razgovori o sličnostima i razlikama (fizički izgled, kulturološke razlike), ▪ Aktivnosti: razlike nas spajaju, izrada plakata „dječja prava“, obilježavanje Svjetskog dana

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stjecati znanja o Africi kao kontinentu, učiti i živjeti svoja prava i prava drugih kao i odgovornosti prema sebi i drugima 	<p>djeteta,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Likovne aktivnosti: Moj prijatelj iz daleke Afrike, Djeca svijeta, Krugovi prijateljstva, Prijatelj za pet, Prijateljstvo, ▪ Humanitarna akcija za prikupljanje sredstava za obrazovanje djece iz Burkin Faso.
---	---

Tablica 4.4. Aktivnosti i projekti u radu s djecom na srpskom jeziku

Sklopovi aktivnosti i aktivnosti	
Namjena: Djeca 4-7 godina	Suradnja: roditelji, lokalna zajednica
<p style="text-align: center;">Ciljevi i zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Očuvanje i razvoj nacionalnog i kulturnog identiteta ▪ Upoznavanje nacionalne kulture i kulturne baštine ▪ Usvajanje i njegovanje maternjeg jezika ▪ Uspostavljanje kulturnih veza prožimanjem kultura ▪ Stvaranje temelja za interkulturalne veze i interkulturalnu komunikaciju 	<p style="text-align: center;">Izvori programskih sadržaja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kulturna baština: narodne pjesme i plesovi prilagođeni dječjoj dobi, narodna poezija i proza (bajke, basne, pjesme, poslovice, izreke), mitovi i legende, tradicionalne dječje igre i igračke, tradicijski običaji ▪ Moderna kultura za djecu: dječja literatura, plesovi, dječje igre, filmovi za djecu, susreti s elementima nauke i kulture odraslih (kazališne predstave, likovna i književna kultura, istaknute ličnosti) ▪ Elementi nacionalne povijesti: spomenici, sakralni objekti, građevine, elementi religijske kulture prilagođeni dobi djeteta
Projekt: Ptice-stanovnici našeg dvorišta	
Namjena: Djeca jasličke dobi	Suradnja: roditelji
<p style="text-align: center;">Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zadovoljiti interes djece za istraživanjem aktivnosti na temu ptica koje vide u našem okruženju <p style="text-align: center;">Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznati ptice (vrabac, roda, lastavica), imenovanje ptica, razvijati vizualnu, slušnu i percepciju, poticanje motoričkog razvoja (krupna i sitna motorika) 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Istraživačke aktivnosti-šetnje i igre u dvorištu, izrada kućica za ptice, hranjenje ptica, razgledanje slikovnica o pticama, imenovanje ptica, onomatopejsko glasanje, ritmičke igre, likovne aktivnosti u suradnji s odgojiteljicama ▪ Slikovnice, umetaljke, audio sredstva-cvrkut ptica, izrada kućica za ptice, briga pticama, improvizirane igre na temu ptica (skakutanja, lepršanja, letenja, odmaranja), simboličke igre

Projekt: Ja i moja obitelj	
Namjena: Djeca vrtićke dobi	Suradnja: sustručnjaci, roditelji
<p style="text-align: center;">Ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje osjećaj pripadnosti, emocionalne sigurnosti te pozitivne slike o sebi <p style="text-align: center;">Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati osjećaj individualnosti, pripadanja, pripadnosti obitelji i ljudskoj zajednici 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obiteljsko stablo, razgovor o užoj i široj obitelji, aktivnosti „čemu služe roditelji“, pravila u obiteljskom domu, uočavanje sličnosti i razlika u obiteljima, Upoznavanje s običajima obitelji ▪ Obiteljski pano-fotografije obitelji, razgledanje i izrada obiteljskih albuma, slikanje, izrada maketa kuća, zgrada, glazba, svtaralačke igre, igre uloga, priče o obitelji
Projekt: Bajke volim ja	
Namjena: Djeca vrtićke dobi (3-5 godina)	Suradnja: roditelji, knjižnica
<p style="text-align: center;">Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Integriranje priča i bajki u sva odgojno-obrazovna područja, razvijanje ljubavi prema knjizi i čitanju, poticanje zanimanje djece za centar slikovnica i centar dramskih igara <p style="text-align: center;">Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Približiti djeci književno stvaralaštvo, razvijati ljubav i želju za slušanjem, razgledanjem, prepričavanjem i izmišljanjem priča, rati maštu i izražavanje kroz govorne, dramske, likovne, glazbene i scenske aktivnosti, bogatiti dječja iskustva o svijetu koji ih okružuje 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kreiranje okruženja za provedbu projekta: centar slikovnica, stolno kazalište, štapne lutke, raznovrsne aktivnosti djece, upoznavanje zanimanja knjižničar, zajedničko čitanje priča i bajki roditelja i odgojitelja, aktivnost o potrebi brižnog odnosa prema knjigama ▪ Postignuća: bogaćenje rječnika, lakše verbalno izražavanje svojih misli i osjećaja, povećanje interesa za pisanu riječ, motiviranje roditelja na čitanje i pričanje priča u roditeljskom domu, većina djece uključena u Dječji odjel Gradske knjižnice Sakupljačke
Projekt: Moje tijelo	
Namjena: Djeca 5-7 godina	Suradnja: roditelji, knjižnica, zdravstvene ustanove
<p style="text-align: center;">Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Proširivanje spoznaja o vlastitom tijelu i funkciji pojedinih organa kroz više oblika vlastitog djelovanja <p style="text-align: center;">Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Omogućiti bogaćenje spoznaja djeteta o vlastitom tijelu i funkcijama pojedinih organa, proširiti spoznaje o našim čulima i njihovim funkcijama, upoznati djecu sa 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Igre i aktivnosti za upoznavanje svoga tijela, crtamo vanjske i unutarnje organe, različiti oblici izražavanja: istraživanje što sve možemo svojim tijelom i pojedinim dijelovima tijela, aktivnosti na temu očuvanja zdravlja (održavanje vlastite higijene, održavanje higijene prostora, zdrava prehrana, motoričke igre i aktivnosti, ples)

<p>zanimanjima (liječnik, zubar), bogatiti rječnik novim riječima i pojmovima, poticati i njegovati pravilnu artikulaciju i izražavanje punim rečenicama</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Enciklopedije, slike ljudskog tijela, slikovnice, rtg slike, vaga, metar, igre, posjete liječniku, hamer i kolaž papir, boje, žica, puzzle, razvojne slagalice
<p>Projekt: Voda</p>	
<p>Namjena: Djeca 3-5 godina</p>	<p>Suradnja: roditelji, sustručnjaci</p>
<p style="text-align: center;">Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvijestiti pojam vode i značaja očuvanja vode za zdravlje i život <p style="text-align: center;">Zadaće</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati moć zapažanja neposrednim istraživanjem, obogaćivati spoznaje, poticati razvoj taktilne, vizualne, gustativne i slušne percepcije, razvijati sitnu motoriku šake i prstiju (presipanje, lijepljenje, umetanje, slikanje), razvijati izdržljivost i istrajnost u radu, poticati samostalnost djece, poticati razvoj pozitivnih stavova i odnosa prema okolini 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maštovite igre, istraživačke, radno-praktične, spoznajne, manipulativne, stvaralačke, motoričke, matematičke igre i aktivnosti, rješavanje problema (pecanje i brojanje ribica, plutanje-plivanje-tonjenje), izrađivanje ribice duginih boja, diferenciranje i memoriranje okusa, pročišćavanje vode ▪ Voda, led, plastične čaše, boce, čepovi, kocke, stiropor, tkanina, kartonske ribice različitih veličina, meduze, kantice za zalijevanje, biljke, limun, naranča, jabuka, cjedilo, šećer, slikovnice i drugo
<p>Projekt: Zdrava hrana</p>	
<p>Namjena: Djeca 3-5 godina</p>	<p>Suradnja: roditelji, sustručnjaci</p>
<p style="text-align: center;">Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje djece s važnošću zdrave prehrane za rast i razvoj, te ih uključiti u pripremanje zdravih jela <p style="text-align: center;">Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati navike konzumiranja raznovrsne prehrane, širenje svijesti o važnosti hrane za rast i razvoj, bogaćenje dječje spoznaje o različitim vrstama prehrambenih artikala 	<p style="text-align: center;">Igre, aktivnosti, sredstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrirani sadržaji na teme kroz različite vrste aktivnosti: upoznavanje različitih vrsta voća, povrća, i drugih prehrambenih artikala, izložba peciva, istraživačke aktivnosti-od od sjemena do povrća, radne aktivnosti u povrtnjaku (zalijevanje, branje plodova), praktično-radne aktivnosti: „Mali kuhari“, Mini bonton-konzumiranje hrane, pripremanje zimnice, izrada Piramide zdrave ishrane, didaktičke igre: Prepoznaj po dodiru, mirisu, okusu i drugo ▪ Slikovnice, razgovori, kraće šetnje u okruženju, posjeta tržnici, posjeta i rad u povrtnjaku, loto na temu voća, povrća, piramida ishrane, likovne aktivnosti, stvaralačke igre u kutiću kuhinje, posteru voća, povrća, igre dramatizacije i drugo

Projekt: Upoznajemo svijet (Say Hello to the World) (međunarodni projekt)	
Namjena: Djeca dobi 5-7 godina Suradnja: Roditelji, partneri u provedbi	
Grupe: Iskrice	
Ciljevi i zadaće:	Igre, aktivnosti, sredstva
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bogaćenje spoznaja o užem i širem okruženju ▪ Razumijevanje različitosti, povezivanje među djecom u širem okruženju, razumijevanje /prihvatanje vrijednosti aktivnog građanstva, upoznavanje i učenje sigurnog korištenja računala 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integrirane aktivnosti (5 prstiju): To sam ja, Ja i moja obitelj, Moj vrtić, Moj grad, Moja država ▪ Raznovrsne aktivnosti za poticanje kreativnosti i mašte (pričanje, slikanje, crtanje, radno-praktične, umjetničke), komunikacija preko skype-a

Rad djece na projektima temeljio se na prihvatanju, participiranju, motiviranju i praćenju interesa i potreba djeteta za projektnim aktivnostima, s obzirom da djeca imaju manje životno iskustvo. Upravo, temeljem navedenog želimo istaknuti, da su odabir tema/problema istraživanja, otkrivanja, stjecanja novih spoznaja bili otvoreni za unošenje promjena te razvijanja i mijenjanja na temelju iskustava djece, učenja i istraživanja.

U cilju očuvanja i njegovanja nacionalnog, kulturnog i vjerskog identiteta srpske nacionalne zajednice, većina predškolskog programa ostvarivana je na materinskom, srpskom jeziku. Provedene su raznovrsne aktivnosti (projekti, tematske cjeline, sklopovi aktivnosti) raznovrsnih sadržaja i aktivnosti prema interesu djece kojima smo željeli doprinosti izgradnji osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta te poticati razvoj samopoštovanja, pozitivne slike o sebi i izgrađivati osjećaj prihvaćenosti, pripadanja i sigurnosti u socijalnom okruženju te percepciju sebe kao važnog člana zajednice. Stoga su u odgojno-obrazovni rad inkorporirani i sadržaji rada na njegovanju srpske tradicije i kulture (tradicionalne igre, elementi folklor, obilježavanje pravoslavnih vjerskih blagdana, praznika, upoznavanje s djelima poznatih ličnosti iz svijeta znanosti, tehnike i kulture, posjete, izleti i druge aktivnosti). Provedene aktivnosti na srpskom i hrvatskom jeziku u velikoj mjeri doprinosile su razvoju ključnih kompetencija komunikacije na materinskom srpskom jeziku (osposobljavanje za pravilno usmeno izražavanje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava, uporabu jezika na pozitivan i društveno odgovoran način, omogućavanje djetetu upoznavanje, razumijevanje i smislenu uporabu nematerinskog hrvatskog jezika kroz situacijsko učenje, igru, poticajan kontekst i drugo).

Osim suvremene srpske književnosti za djecu (priče, pjesme, recitacije raznih autora: D. Radović, B. Čopić, Zmaj Jova Jovanović. M. Antić, D. Laković, M. Subota, Branko Kockica, dječji zborovi Čarolija, Kolibri i drugi) u odgojno obrazovni rad inkorporirani su sadržaji rada na

njegovanju srpske tradicije i kulture (tradicionalne igre, elementi folklor, obilježavanje pravoslavnih blagdana i praznika, upoznavanje s djelima poznatih ličnosti iz svijeta znanosti, tehnike i kulture, posjete, izleti i druge aktivnosti).

Također, nastavljena je suradnja sa Srpskom pravoslavnom crkvom na obilježavanju srpskih pravoslavnih blagdana i praznika te su crkveni dužnosnici kroz priče i igrokaze upoznavala djecu s tradicijskim običajima blagovanja pravoslavnih vjerskih praznika, upoznavala sa sakralnim objektima. Djeca vrtića sudjelovala su na manifestaciji Brankovi dani u organizaciji Srpske pravoslavne crkve. Izdavačka kuća SKD „PROSVJETA“ Zagreb-pododbor Rijeka redovito je donirali djeci Vrtića list za djecu „Bijela pčela“.

Obzirom na postavljene zadaće na unapređenju odgojno-obrazovnog rada, možemo zaključiti da su planirani ciljevi i aktivnosti u potpunosti provedeni te da smo u ostvarivanju postavljenih ciljeva imali prigodu proširiti repertoar ponuda raznolikim aktivnostima u suradnji s drugim ustanovama i organizacijama, što nam je omogućilo kreirati poticajno okruženje u funkciji igre, učenja i razvoja primjenom suvremenih procesa učenja:

Tablica 4.5. Zadaci odgojno-obrazovnog rada na nivou ustanove

Ciljevi i zadaće	Sadržaji i aktivnosti (ovisno o interesu djece)
<p style="text-align: center;">Cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticati znatiželjan, aktivan, stvaralački odnos djeteta prema okolini te razvijati osjećaje i početna shvaćanja o vrijednostima rada i čuvanja prirodnih, materijalnih i kulturnih dobara <p style="text-align: center;">Zadaće:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijati ljubav prema prirodi i motivaciju da se ona čuva i unapređuje ▪ Poticati razvoj osjetljivosti za kulturne različitosti i raznovrsnosti svijeta prirode ▪ Izgrađivati znanja, stavove i pozitivne odnose prema okolišu u akciji i ponašanju (reduciranje neumjerene potrošnje, poštivanje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aranžiranje poticajnog okruženja (odlasci u prirodu i posjete: park, šuma, livada, polja, farme, ZOO vrt, povrtnjaci, voćnjaci.., kao mjesta aktivnog stjecanja znanja o okolišu, ▪ Ekološke aktivnosti, ispitivanje i istraživanje okoliša, izravna iskustva (posjete: šume, polja, parkovi, staništa, seosko dvorište, ZOO vrt), ▪ Promatranje, jednostavni pokusi, istraživanje, eksperimentiranje, rješavanje problema, rad, različiti oblici izražavanja i stvaranja, ▪ Integrirani modeli obrazovanja za okoliš, praktičan rad, rad na projektima, upoznavanje djece s opasnostima, ▪ Vremenski ciklusi, kalendar godišnjih doba (upoznavanje karakteristika godišnjih doba i vremenskih prilika), ▪ Zajedničke aktivnosti roditelja i djece: radne akcije (uređenje dvorišta i soba dnevnih boravaka, humanitarne i druge akcije), ▪ Praktične aktivnosti: sadnja bilja, sakupljanje ljekovitog bilja, rad u povrtnjaku, briga o kućnim

<p>svakog prirodnog materijala i energije)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostvarivati u svakodnevnom životu razvojna i participativna prava djece te usvajanje znanja i ponašanja za očuvanje vlastitih prava i prava drugih ▪ Razvijati senzibilitet, ekološku svijest i osjećaje odgovornosti za ekološku situaciju u svom okruženju 	<p>ljubimcima,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oplemenjivanje tla-kompostište, izrada recikliranog papira, gospodarenje otpadom, ▪ Sakupljanje adaptiranog pribora i materijala, ponovna uporaba (recikliranje, popravci, prepravci, izrada novih igračaka i predmeta), ▪ Izrada albuma, slikovnica, mapa i zbirki, didaktičkog materijala, letaka, brošura, plakata.
<p style="text-align: center;">Obilježja aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama (otkrivanje, istraživanje, eksperimentiranje, rad djece na projektima, praktične aktivnosti, učenje činjenjem), ▪ Razvojni, integrirani, interaktivni pristup razvoju i učenju djeteta pri čemu se dijete promatra kao aktivno, interaktivno i kreativno biće, ▪ Posebna pozornost se pridaje poticajnoj organizaciji u kojoj treba osmisliti aktivnosti i projekte koji će biti integrirani u sve aktivnosti i cjelokupan život vrtića, ▪ Pristupi u radu: interdisciplinarni i multidisciplinarni model, ▪ U provedbi aktivnosti naglasak stavljen na situacijsko i iskustveno učenje, ▪ Suradnja među djecom, suradnja između skupina, odraslima, obitelji i lokalnom zajednicom, ▪ Neposredno učenje kroz stjecanje izravnih iskustava i znanja kroz istraživanje okruženja, posjete, susrete i izlete, eko akcije, ▪ Stvaranje uvjeta koji doprinose spoznavanju složenih procesa i pojava s kojima se djeca susreću ▪ Predlaganje novih mogućnosti za promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja, ▪ Praćenje i dokumentiranje procesa učenja djece i njihovih postignuća.
<p style="text-align: center;">Nositelji aktivnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primarno djeca i odgojitelji, ▪ Roditelji, volonteri, drugi čimbenici u okruženju.
<p style="text-align: center;">Vremenik</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontinuirano tijekom godine, ▪ Prema interesu djece i realnim mogućnostima u prirodnom okruženju.
<p style="text-align: center;">Postignuti rezultati</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostorno, materijalno, socijalno i vremensko

	<p>okruženje zadovoljava potrebe i interese te omogućuje igru, samoorganizirajuće aktivnosti i učenje djeteta/djece kroz situacijsko i iskustveno učenje,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sve skupine provode eko aktivnosti i/ili eko projekte primjerene dobi djece i dokumentiraju ih, ▪ Doprinos razvoju sposobnosti doživljavanja i razumijevanja životne sredine, ▪ Obilježeni eko datumi, ▪ Ekološki i estetski uređen okoliš koji razvija svijest o povezanosti prirode i čovjeka, ▪ Uređeni eko povrtnjaci, zasađeni cvjetnjaci i povrtnjaci u dvorištima vrtića, njega sadnica voća, sadnja i briga o začinskom bilju, ▪ Sudjelovanje u eko akcijama u vrtiću i zajednici, ▪ Kreirani centri za individualni rad i rad u manjim grupama u međuprostorima vrtića, prema interesima djece, ▪ Doprinos cjelokupnom razvoju djeteta, ▪ Doprinos razvoju ekološke svijesti i ekološki prihvatljivog ponašanja u svakodnevnom životu, ▪ Doprinos razvoju radnih navika kod djeteta, ▪ Savladani razvojni zadaci i usvojene kompetencije prema mogućnostima i sposobnostima djeteta, ▪ Razvijen suradnički dijalog među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa (dijete-djeca-odrasli), ▪ Doprinos razvoju zdravih i ekološki održivih stilova života.
--	--

Bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada usmjerene na poticanje znatiželjnog, aktivnog i odgovornog odnosa djeteta prema okolini, te razvoj ekološke svijesti, ostvarivane su stjecanjem izravnih iskustava djece u užem i širem okruženju vrtića (obližnje livade, parkovi, šume-Adica, povrtnjaci, seosko dvorište, obale i vode rijeka Dunava i Vuke), te aranžiranjem poticajnog okruženja (sakupljačke aktivnosti djece, formiranje posebnih centara za istraživačke aktivnosti i učenje putem eksperimentiranja, otkrivanja i praktičnog djelovanja).

Aktivnosti na upoznavanju svijeta prirode bile su veliki poticaj za razvijanje programa ne samo u smislu razvijanje ekološke svijesti, nego i proširivanje aktivnosti na neke komponente održivog razvoja (gospodarenje otpadom, očuvanje voda i tla, upoznavanje različitih staništa, uočavanje međuzavisnosti u prirodi te važnost očuvanja očuvanja prirode).

Djeca su svoje doživljaje i znanja praktično primjenjivala kao praktično- radne aktivnosti (rad u povrtnjaku, sadnja i njega cvijeća, skrb o kućnim ljubimcima i drugim životinjama, oplemenjivanje tla-kompostište, pravilno odlaganje otpada, izrada recikliranog papira, skupljanje ljekovitog bilja), ekološke aktivnost (ispitivanje i istraživanje okoliša, sakupljačke aktivnosti), izvodila jednostavne pokuse (utjecaj svjetlosti, vode, temperature, sastava tla na rast biljaka, pocese pročišćavanje vode, trajanje različitih otpada), istraživačke aktivnosti (promatranje lupom i mikroskopom: zagađena voda, različite vrste tla, dijelovi biljaka, teksture drveta, papira i druge predmete koji su bili odraz interesovanja samog djeteta). Bogateći svoja iskustva i znanja, te neposrenim uočavanjem zagađivača u neposrenom okruženju, djecu se upoznavalo kako svojim odgovornim ponašanjem mogu utjecati na zdrav okoliš.

Sukladno odrebama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju, organizirali smo programa predškole za djecu koja će u narednoj godini biti polaznici osnovne škole. U neposrednom radu s djecom osnovni cilj programa predškole usmjeren je na pružanje podrške i poticanje cjelovitog razvoja, što smo ostvarivati osiguravanjem uvjeta i poticaja za razvoj individualnih razvojnih potreba i potencijala djeteta te doprinosom stjecanju znanja, vještina i navika koji će omogućiti uspješnu prilagodbu novim školskim uvjetima života:

Tablica 4.6. Program predškole

Ciljevi predškole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje podrške i poticanje cjelovitog razvoja (tjelesnog, kognitivnog, društvenog, moralnog i duhovnog razvoja), ▪ Doprinos stjecanju iskustava i spoznaja, izgrađivanje i razvijanje osobnosti, kompetencija, vještina i navika potrebnih za polazak u školu, dalje školovanje i život, ▪ Neposredni cilj: doprinos zrelosti/ gotovosti za život i rad u školi.
Namjena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Djeca u godini pred polazak u školu, ▪ Djeca polaznici redovitih programa Vrtića te djeca koja nisu polaznici redovitih programa.
Način realizacije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama, ▪ Integrirani i razvojni kurikulum, ▪ Prilagodba (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Poticajno materijalno okruženje koje potiče dijete na igru, istraživanja stjecanje znanja, vještina i navika, ▪ Paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti, ▪ Prostor: Dječji vrtić „Radost“ i Dječji vrtić „Borovo“.
Aspekti razvoja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tjelesni razvoj, rast i očuvanje zdravlja (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Socio-emocionalni razvoj (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Spoznajni razvoj (ciljevi, zadaće, aktivnosti), ▪ Govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo (ciljevi, zadaće, aktivnosti).

<p style="text-align: center;">Zadace predškole</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razvijanje pozitivne slike o sebi i samopouzdanja te razvijanje osjećaja povjerenja u druge, ▪ Poticanje samostalnosti, individualnosti, radoznalosti, odgovornosti ▪ Razvijanje socijalnih kompetencija u skladu s vrijednostima demokratski uređenog društva (humanizam i tolerancija na različitost te nenasilno rješavanje sukoba), ▪ Razvijanje emocionalne inteligencije (sposobnost opažanja i praćenja vlastitih i tuđih emocionalnih reakcija, razumijevanje i upravljanje emocijama, donošenje odluka), ▪ Razvijanje spoznajnih kapaciteta u skladu s razvojnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima djeteta, ▪ Razvijanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja, stvaralačko izražavanje vlastitih ideja i poticanje kreativnosti u svim aktivnostima, područjima učenja i komunikacije, ▪ Osnaživanje razvoja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (komunikacije na materinskom i stranom jeziku, matematičke, digitalne, socijalne i građanske kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, učiti kako učiti, inicijativnost i poduzetnost, kulturnu svijest i izražavanje), ▪ Razvijanje svijesti o značaju zaštite i očuvanju prirodne i socijalne sredine, ▪ Poticanje razvoja motoričkih sposobnosti i spretnosti, ▪ Aktivno upoznavanje svijeta oko sebe, drugih ljudi i samog sebe, razvoj sposobnosti i osobina ličnosti, stjecanje novih oblika učenja, i ponašanja.
<p style="text-align: center;">Obilježja programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama, ▪ Posebna pozornost se pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara, ▪ Suradnja među djecom, suradnja između skupina, odraslima, obitelji i lokalnom zajednicom, ▪ Neposredno učenje kroz stjecanje izravnih iskustava i znanja kroz istraživanje okruženja, posjete, susrete i izlete, ▪ Individualizirani pristup, ▪ Stvaranje uvjeta za igru i samoorganizirajuće aktivnosti, ▪ Predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja, ▪ Praćenje i dokumentiranje procesa učenja djece i njihovih postignuća.
<p style="text-align: center;">Nositelji programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odgojiteljice u stalnom radnom odnosu: <ul style="list-style-type: none"> a) Vedrana Tepavac, Zagorka Letica - realizacija aktivnosti na srpskom jeziku b) Maja Kozmar, Vesna Lada - realizacija aktivnosti na hrvatskom jezik.

<p>Vremeni programa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trajanje programa: 250 sati godišnje u periodu 1.listopada 2016.-31.svibnja 2017. (trajanje 8 mjeseci tijekom godine), ▪ Vrijeme provođenja: prijednevni sati od 9.30-12.00 sati, 3x tjedno; ostatak sati planiran je za ostale aktivnosti (posjete, susrete, manifestacije, svečanosti, izleti i drugo), ▪ Polaznici predškole integrirani su u rad cjelovitih redovitih programa u starijim odgojnim skupinama.
<p>Postignuti rezultati</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prostorno, materijalno, socijalno i vremensko okruženje zadovoljava potrebe i interese roditelja i djece te omogućuje igru i samorganizirajuće aktivnosti djeteta/djece, ▪ Slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora za igru, ▪ Planirani materijali i aktivnosti koji omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, ▪ Realizirani sadržaji koji potiču razvoj kompetencija potrebnih za uspješan polazak u školu (motoričkih sposobnosti, komunikacijskih vještina, autonomija, matematičke i predčitalačke vještine), ▪ Doprinos cjelokupnom psihofizičkom razvoju djeteta, ▪ Savladani razvojni zadaci bitni za polazak u školu, ▪ Savladani razvojni zadaci i usvojene kompetencije prema mogućnostima i sposobnostima djeteta, ▪ Djeca su pripremljena za polazak u školu, usvojila su potrebne kompetencije, ▪ Evaluacija odgojno-obrazovnog rada po etapama/temama (tjedno, mjesečno, tromjesečno, godišnje, portfolio djeteta), drugi izvori (evidencija suradnje s roditeljima i lokalnom zajednicom, zapisnici tima za provođenje programa: radni dogovori, analize, praćenje, dokumentiranje i vrednovanje procesa učenja i drugo, suradnički dijalog među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa), ▪ Posredno: doprinos kvaliteti života djeteta u obitelji.

U okviru redovitih programa u vrtiću su integrirani razni preventivni i zaštitni programi: Sigurnosno-zaštitni i preventivni program, sigurnost djece u prometu, poučavanje djeteta o opasnim situacijama te stjecane znanja i razvijanje vještina za ponašanja u situacijama opasnosti.

Timovi za provedbu CAP (Child Assault Prevention) programa u vrtićima (Jelica Svilokos, Sanja Božić, Vedrana Tepavac, Maja Kozmar, Olgica Duvnjak), provodile su program prevencije zlostavljanja djece.

Osnovni cilj programa je smanjenje ranjivosti djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kroz pružanje kvalitetnih informacija, poučavanje učinkovitim preventivnim strategijama te osnaživanje odraslih, roditelja i zaposlenika vrtića da djeci pruže kvalitetnu podršku.

Ciljevi radionica za djecu bili su pružanje kvalitetnih informacija, poučavanje učinkovitim preventivnim strategijama te osnaživanje kako bi bila što manje ranjiva na zlostavljanje. Prezentirani sadržaji u radu s djecom provedeni su kroz igrokaze i posebno strukturirane razgovore o tri najčešća iskustva napada s kojima se djeca susreću: dijete protiv djeteta, odrasli neznanac protiv djeteta te poznata osoba protiv djeteta.

Djeca Vrtića bila su sudionici manifestacija na gradskoj razini: projekt Zagorje Vukovaru (Dajmo djeci korijene i krila), Dječji tjedan (nastup djece na Trgu Republike Hrvatske i posjeta gradskoj upravi, Sv. Nikola u gradu, Maškare (susret s Grobničkim dondolašima, koji su djeci i odraslima predstavili stare mesopusne običaje Grobnišćine), Svečana Sinjska Alka u Vukovaru (realiziran program u dječjim vrtićima „U jedan, u dva, u sridu), Dječji ulični festival Kredica, (crtanje na betonu „Volim svoj vrtić“ i „Volim svoj grad“, te sudjelovanje na izložbi dječjih radova temu Sinjske alke u Vukovaru), Cvjetni korzo, Dani dječjih vrtića grada Vukovara.

Povodom obilježavanja Dana Grada Vrtić je pripremio program „S gradonačelnikom u vrtiću na sokiću“ te smo imali čast da djecu Vrtića posjete gradonačelnik grada Vukovara Ivan Penava, pročelnicu za Društvene djelatnosti Ana Živanović, članovi Upravnog vijeća, kao i djeca iz DV Vukovar I i DV Mali princ iz Dalja i Bijelog Brda.

Ovom prigodom gradonačelnik je razgovarao s djecom o našem gradu i odgovarao na brojna pitanja djece o ulozi gradonačelnika i znamenitostima grada, a djeca su kroz vršnjačku i međugeneracijsku suradnju razmjenjivala svoje spoznaje o sebi, drugima i našem gradu, vrijednostima naše kulturne baštine te razvijala osjećaj pripadnosti svojoj zajednici i domovini. pripremila kraći zabavni program.

Osnovni cilj bio je promoviranje prava djeteta za status aktivnog građanina kroz neposredno sudjelovanje u značajnim događanjima u našoj lokalnoj zajednici. Djeca Vrtića, također su sudjelovala na manifestaciji „Jesmo mali al' smo važni“ u organizaciji DV Vukovar I, gdje su predstavila neke igre i aktivnosti iz života i rada Vrtića.

Također smo sudjelovali na drugim manifestacijama u gradu: 16.Olimpijski festivalu dječjih vrtića grada Vukovara (gdje je ekipa „Lavovi“ -DV „Radost“ osvojila je prvo, a ekipa „Munjeviti Jurići“- DV „Borovo“ treće mjesto u ekipnom plasmanu).

U okviru manifestacije 22. Vukovarsko lutkarsko proljeće, održano u periodu od 3.do 8. travnja 2017.g. ,djeca dobi 5-7 godina su imala prigodu pogledati nekoliko kazališnih predstava: „Slon Bonton“, „Crvenkapica“, „Ježeva kućica“ . Djeca su također imala prigodu pogledati predstavu „Pinokio“, „Ja magarac“ u Hrvatskom domu Vukovar.

Vrtić je ostvario višestruku suradnju s Gradskom knjižnicom kroz provedbu raznovrsnih aktivnosti: posjeta djece knjižnici (povodom obilježavanja Mjeseca knjige, Dana Voda, Svijet bajke). Nastavljena je suradnja s Gradskim muzejom Vukovar kroz provedbu različitih sadržaja rada s djecom (radionica „Muzej u kinetičkom pijesku“: izrada simbola našeg grada (Vodotoranj, Vučedolska golubica, Vučedolska čizmica), Muzejska glazba u vrtiću-pedagoška radionica-igraonica Razvoj glazbe od prapovijesti do 21. Stoljeća (izrađivanje prvih glazbala: šuškalica, zveckalica, oslikavanje glazbala. Radionicu-igraonicu pripremile su arheologinja Gorana Kušić i muzejski pedagog Ivana Nadovski.

Vrtić je također sudjelovao u likovnim natjecajima za djecu: „Eto i mene na Festivalu“ Međunarodni festival, Šibenik, međunarodnom festivalu likovnih radova „Čudesan svijet bajki“ koji organizira PU Poletarac iz Odžaka, RS, natjecaju u organizaciji Hrvatske glazbene mladeži „Radost slikanja uz glazbu“ i drugima.

U suradnji s gradskim vječnicima iz reda srpske nacionalne manjine u Dječjem vrtiću „Borovo“ sečano je obilježena Nova godina po julijanskom kalendaru. Osim animatora Branislava-Baneta, Korkodelovića, koji je upriličio zabavan program za djecu, djeci su darovani i novogodišnji paketići.

Osim brojnih aktivnosti organiziranih u Vrtiću i užem okruženju, Vrtić je također organizirao brojne posjete i susrete djece i odraslih u užem i širem okruženju:

Tablica 4.7. Organizirane posjete

Posjete	Ciljevi, sadržaji, aktivnosti
<p style="text-align: center;">Kikinda</p> <p>Festival „Narodna tradicija u predškolskim ustanovama“</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 29.04.2017. ▪ Mjesto: Predškolska ustanova „Dragoljub Udicki“, Kikinda, Republika Srbija ▪ Broj djece: 10 (dob: u godini pred polazak u školu) ▪ Organizator: Udruženje vaspitača Vojvodine <p>Ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Očuvanje srpske narodne tradicije (plesne koreografije, stari običaji o obredi), te okrugli stol-evaluacija prezentiranih sadržaja u cilju unapređivanja rada s djecom na očuvanju nacionalnog identiteta i kulturne baštine, pod stručnim vođstvom Mirjane Matović, prof., etnomuzikologom ▪ Sudionici: predškolske ustanove iz Republike Srbije (Kikinda, Temerin, Bačka Topola, Novi Sad, Kisač, Sremska Mitrovica, Bečej, Kanjiža, Bogojevo), Republika Hrvatska (Vukovar), Rumunjska (Temišvar i

	<p>Cyrok)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sredstva za sudjelovanje na manifestaciji osigurana kroz projekt „Narodna tradicija u predškolskim ustanovama u Vojvodini uključujući i ustanove iz dijaspor“, odobren pri Upravi za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu, Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije i Vrtića ▪ Partner u projektu: Udruženje vaspitača Vojvodine ▪ Sredstvima iz projekta pokriven je dio izrade srpskih narodnih nošnji za djecu, te troškovi prijevoza djece ▪ Odgojiteljice u organizaciji sudjelovanja na manifestaciji: Vedrana Tepavac, Sanja Božić, Jarmilka Beljička Karlaš.
<p>Beograd</p> <p>„S mališanima u Beogradu“</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 08. lipnja 2016. godine, ▪ Broj djece: 45 <p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta glavnom gradu, posjeta Pozorištu lutaka Pinokio gdje je za djecu prikazana predstava lutkarska predstava „Ljepotica i zvijer“, posjeta Ministarstvu vanjskih poslova Republike Srbije, gdje su pomoćnik ministra vanjskih poslova Aca Jovanović i ambasadorica dr. Ljiljana Nikšić, poželjela djeci dobrodošlicu, sretno i bezbrižno djetinjstvo, te odrastanje u europskim vrijednostima i civilizacijskim tekovima, posebice pri ostvarivanju dječjih i ljudskih prava, posjeta Muzeju diplomacije gdje je za djecu organizirana radionice na temu diplomacije, te posjeta ZOO vrtu ▪ Organizator: Odbor za prosvjetu Zajedničkog vijeća općina Vukovar uz potporu Ministarstva vanjskih poslova Republike Srbije - Uprave za suradnju s dijasporom i Srbima u regionu ▪ Organiziranom posjetom, osim djece polaznika naših vrtića, obuhvaćena su djeca budući polaznici osnovne škole iz dječjih vrtića u Borovu, Trpinji, Boboti, Bršadinu i Negoslavcima ▪ Financiranje programa: organizator posjete ▪ Odgojiteljice u organizaciji i pratnji djece na jednodnevnom izletu: V. Tepavac, S. Božić, Z. Letica, J. Svilokos, J. Beljička Karlaš.
<p>Šabac</p> <p>Kolonija dječjeg prijateljstva</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 11.-17. lipnja 2017. godine, ▪ Broj djece: 10 ▪ Mjesto: Predškolska ustanova „Naše dete“, Šabac, Republika Srbija <p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Svečano otvaranje Kolonije, podizanje zastave Prijateljstva, kratko predstavljanje sudonika, upoznavanje grada (centar, muzej, knjižnica, hipodrom, stari grad, Poljoprivredna škola), posjeta Narodnom pozorištu-predstava „Tri praseta u prometu“, izlet u Tršić,

	<p>zajedničke aktivnosti djece: glazbena radionica (društveno-zabavne, ritmičko-glazbene, likovne i sportske aktivnosti i igre) „Putujuća kockica“), završna priredba, svečano zatvaranje Kolonije i sadnja drveća prijateljstva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudionici: djeca polaznici dječjih vrtića iz Sombora, Šapca, Bijeljine, Banja Luke, Štipa, Cetinja, Lipovljana i Vukovara, ▪ Financiranje programa: Predškolska ustanova „Naše dete“, Šabac (troškovi smještaja, prehrane i vanvrtićkih aktivnosti), Zajedničko vijeće općina Vukovar (troškovi prijevoza), ▪ Odgojiteljice u organizaciji sudjelovanja i boravka djece: V. Tepavac, S. Božić, J. Beljička Karlaš.
<p>Dalj i Daljska planina „Mali maturalac“</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrijeme: 05. lipnja 2017. godine ▪ Broj djece: 45 (djeca budući polaznici škole) <p>Sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednodnevni izlet s edukacijskim ciljem: upoznavanje Kulturnog i znanstvenog centra „Milutin Milanković“, upoznavanje djece s likom i djelom znamenitog naučnika, geofizičara, astronoma i građevinskog inženjera; posjeta i obilazak Manastira Uspenja Presvete Bogorodice u Dalj planini razgledanje manastira, oltara uklesanog u brdo, konaka i izvora pitke vode-upoznavanje s kulturnom baštinom srpske nacionalne manjine ▪ Organizacija i suradnja: Dječji vrtić Vukovar II, Zajedničko vijeće općina Vukovari, Srpski kulturni centar, Dalj ▪ Financiranje programa: Zajedničko vijeće općina Vukovari ▪ Odgojiteljice u organizaciji sudjelovanja i izleta djece: Z. Letica, S. Božić, V. Tepavac, V. Lada.

Pedagošku godinu završili smo završnim svečanostima djece u vrtiću „Borovo“ i Hrvatskom domu Vukovar (Vrtić „Radost“). Svi budući polaznici škole dobili su na dar Diplome o pohađanju vrtića.

U protekloj pedagoškoj godini za brojna sudjelovanja DV Vukovar II i pojedinci dobili su nagrade, brojne zahvalnice i priznanja što je u velikoj mjeri doprinosilo podizanju ugleda Vrtića i pojedinaca: Certifikat Tolerantni vrtić (Fini zavod Radeče) za provedbu međunradnog projekta „Say Hello to the World“/“Pozdrav svijetu“, Zahvalnicu za sudjelovanje u humanitarno edukativnom programu Škole za Afriku (Ured UNICEF-a u Hrvatskoj), zahvalnice i priznanja odgojiteljicama V. Tepavac, S. Božić i J. Beljička Karlaš za sudjelovanje na Festivalu Narodna tradicija, Dobrošek, zahvalnicu Dječjem vrtiću Vukovar II, za sudjelovanje na međunarodnoj koloniji dječjeg prijateljstva u Šapcu, sudjelovanje u projektu Vodeni vrtić 1 i Vodeni vrtić 2, Srpske pravoslavne crkve za sudjelovanje na manifestaciji Brankovi dani.

Tijekom godine vršeno je dokumentiranje rada s djecom u vidu foto i video zapisa, za čiju smo provedbu dobili pismenu suglasnost roditelja, sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Narodne novine“ br. 118/2006) te Zakonu o tajnosti podataka („Narodne novine“, br. 79/2007).

Dokumentiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada s djecom, suradnja s roditeljima, te lokalnom i širom zajednicom, provođenja je kroz različite oblike dokumentiranja pojedinih segmenata rada:

Tablica 4.8. - Dokumentiranje pedagoškog rada s djecom i odraslima

Pedagoška dokumentacija	Dodatna dokumentacija
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samorefleksije djece ▪ Orijentacijski plan i program odgojno-obrazovnog rada za određeno razdoblje - razvojne zadaće ▪ Organizacijski i materijalni uvjeti za ostvarivanje zadaća, Aktivnosti za ostvarivanje razvojnih zadaća (sklopovi aktivnosti, teme, projekti...), suradnja sa stručnjacima, roditeljima i drugima u cilju ostvarivanja postavljenih zadaća, Važni datumi ▪ Tjedni plan i program odgojno-obrazovnog rada s propisanim sastavnicama ,Dnevnik rada s propisanim sastavnicama:Zabilješke na kraju tjedna, Zajedničke aktivnosti djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti), priprema, zapažanja i zapisi, Roditeljski sastanci: priprema, zaključci, zabilješke o radu s roditeljima, Vrednovanje ostvarenog plana i programa: vrednovanje uvjeta ostvarivanja plana i programa i ostvarenosti razvojnih zadaća, Zabilješke i napomene 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dokumentiranje aktivnosti djece izradom individualnih i grupnih portfolia ▪ Individualni i zajednički uratci djece ▪ Verbalni izričaji djece ▪ Samorefleksije djece ▪ Foto i video snimke ▪ Plakati i panoi ▪ Dječja kreativna ostvarenja ▪ Vrednovanje programa od strane djece i roditelja ▪ Bilješke odgojitelja i stručnih radnika o djeci, za djecu, roditelje, timski rad, izložbe i prezentacije ▪ Opservacija postignuća djece

Dokumentiranjem pedagoškog rada, doprinosilo je kvalitetnijem vrednovanju ne samo procesa odgojno-obrazovnog rada, nego i ishoda, ostvarivanja postavljenih ciljeva i zadaća bitnih za razvoj i dobrobiti djeteta.

Iz svega navedenog razvidno je da su osnovni pristupi pri planiranju odgojno-obrazovnog rada bili interesi djece, a neki od ponuđenih sadržaja za rad s djecom sastavnice su globalnog tematskog planiranja:

Tablica 4.9. Globalno tematsko planiranje

Mjesec	Tematski sadržaji
Rujan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prilagodba ▪ Hrvatski olimpijski dan ▪ Prvi dan jeseni ▪ Dan policije ▪ Posjeta Gradskom muzeju Vukovar
Listopad, studeni, prosinac	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Međunarodni dan starijih osoba ▪ Vodeni vrtić 1 ▪ Dječji tjedan/Otvorena vrata Vrtića ▪ Dani plodova zemlje, Svjetski tjedan svemira ▪ Jesenski ciklus, Vrtić u šumi: Adica, Jesenska svečanost ▪ Dan neovisnosti ▪ Svjetski dan štednje ▪ Blagdan Svih svetih ▪ Mjesec hrvatske knjige, Moj grad ▪ Međunarodni dan djeteta ▪ Zimski ciklus: Sveti Nikola, Božić, Nova godina, Otvorena vrata Vrtića
Siječanj, veljača, ožujak	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Božićni ciklus, Sveti Sava ▪ Valentinovo, Maskenbal, Maškare ▪ Međunarodni dan materinskog jezika ▪ Proljetni ciklus, Vukovarsko lutkarsko proljeće ▪ Svjetski dan voda
Travanj, svibanj, lipanj	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uskrs ▪ Međunarodni dan dječje knjige ▪ Svjetski dan zdravlja, Dan planeta Zemlje ▪ Međunarodni praznik rada ▪ Dan grada Vukovara, Dan hrvatskih vatrogasaca ▪ Međunarodni dan obitelji ▪ Olimpijski festival dječjih vrtića ▪ Međunarodni dan biološke raznolikosti, Svjetski dan okoliša ▪ Vodeni vrtić 2, program Privikavanje djece na vodu ▪ Dan državnosti, Dan antifašističke borbe ▪ Završne svečanosti u vrtićima ▪ Kolonija dječjeg prijateljstva ▪ Ljetni ciklus

5. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Osnovni cilj na unapređivanju obrazovanja i stručnog usavršavanja bilo je stjecanje suvremenih teorijskih i praktičnih znanja, vještina i navika u skladu s naravi posla, potrebama djece, roditelja i potrebama Vrtića, kao organizacije koja uči. S tim u svezi, osiguravali smo uvjete za stručno osposobljavanje, usavršavanje, cjeloživotno učenje i profesionalno napredovanje svih zaposlenika te na taj način unapređivali i kontekst života i rada u Vrtiću.

Osnovne zadaće stručnog usavršavanja u pedagoškom radu bile su jačanje profesionalnih i osobnih kompetencija u planiranju, razvijanju pedagoškog rada, ostvarivanju i vrednovanju programa odgojno-obrazovnog rada u skladu sa suvremenim znanjima, dostignućima i koncepcijama predškolskog odgoja. Razvijanje programa odgojno-obrazovnog rada analizirali smo u kontekstu intencionalnog djelovanja na kvalitetan rast i razvoj u kojem se razvoj i učenje djeteta ostvaruje kao dinamičan, fleksibilan, interaktivan i otvoren proces (u odnosu na dijete, roditelje, odgojitelje, ustanovu).

U svezi s navedenim, obrazovanje i stručno usavršavanje ostvarivali smo pružanjem podrške i stvaranjem uvjeta za stručnim usavršavanjem i cjeloživotnim učenjem odgojitelja i ostalih radnika kroz dostupnost, kontinuiranost i raznolikost s obzirom na sadržaje i oblike stručnog usavršavanja. Poboljšanje kvalitete stručnog usavršavanja usmjerili smo na razvijanje profesionalnih kompetencija i unapređivanje prakse u sljedećim odnosima:

Tablica 5.1. Obrazovanje i stručno usavršavanje

U odnosu na	Zadaće, sadržaji i aktivnosti
Dijete	<ul style="list-style-type: none">▪ Stjecanje novih spoznaja o učenju i razvoju djeteta i promjena u odgojno-obrazovnoj praksi▪ Nove paradigme o djetetu i djetinjstvu: dijete (aktivno, interaktivno i kreativno biće, osobnost djeteta, potrebe i interesi, intrinzična motivacija, učenje putem aktivnosti)▪ Igra i učenje (značaj igre i aktivnosti kao spontanog i autentičnog načina učenja, igra kao način stjecanja, prerađivanja, proširivanja iskustava i izražavanja inicijative)▪ Učenje kroz vlastitu aktivnost kao konstruiranje i sukonstruiranje znanja: promatranje, istraživanje, eksperimentiranje, manipuliranje, igranje uloga, rješavanje problema, vršnjačka suradnja, učenje u suradnji s vršnjacima i odraslima▪ Uvažavanje individualnih potreba djeteta u procesu odgoja i obrazovanja: fleksibilnost u organizaciji prostora, vremena, sadržaja

	<p>rada, provedbe aktivnosti (ritam aktivnosti), fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Praćenje napredovanja, razvoja i postignuća djeteta, dokumentiranje (napredovanja po pojedinim aspektima razvoja i cjelovitog razvoja, dječji radovi, iskazi, liste procjene, portfolio djeteta i drugi oblici dokumentiranja)
<p>Odgojitelji i ostali radnici</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planiranje, organizacija i provedba stručnog usavršavanja kroz sadržajno raznoliko, dostupno i kvalitetno organizirano stručno usavršavanje, ▪ Podrška radnicima u profesionalnom učenju i razvoju kompetencija u obavljanju svakidašnjih poslova prema opisu radnog mjesta, ▪ Poticanje na sudjelovanje u različitim oblicima stručnog usavršavanja u organizaciji MZOS, AZOO i drugih institucija (sudjelovanje na stručnim skupovima, plenarnim predavanjima, radionicama, stručne ekurzije, radne posjete, sudjelovanje u istraživanjima, razmjena primjera iz prakse i drugo), ▪ Osnaživanje odgojitelja za razvoj odgojiteljskih kompetencija u cilju unapređivanja kvalitete pedagoškog rada te motiviranje za napredovanja u struci i promicanje u položajna zvanja odgojitelja (odgojitelj-mentor), ▪ U skladu s promjenama u djelatnosti predškolskog odgoja osiguravanje uvjeta za stjecanje potrebnih znanja, oblikovanje gledišta te stjecanje drugih kompetencija u cilju podizanja razine odgojno-obrazovnog rada i boljih ishoda učenja djeteta, ▪ Provedba stručnog usavršavanja na razini Vrtića kroz različite oblike: individualno stručno usavršavanje, rad u paru, timski rad, Odgojiteljska vijeća, savjetodavni rad, mentoriranje, zajednice učenja, praktičan rad, razmjena primjera iz prakse i drugo, ▪ Uloge odgojitelja/odgojiteljskih parova i timova u stvaralačkom građenju programa odgojno-obrazovnog rada (u suradnji s djecom, roditeljima, stručnjacima, lokalnom zajednicom), ▪ Poticanje prezentiranja dostignuća u radu te uključivanje u aktivnosti zajednice u cilju promoviranja važnosti kvalitetnog predškolskog odgoja i obrazovanja i dostupnosti predškolskog odgoja svakom djetetu, ▪ Osiguranje uvjete za stručnim usavršavanjem i osposobljavanjem radnika za potrebe kvalitetnog profesionalnog djelovanja (seminari,

	savjetovanja, tečajevi, osposobljavanje radnika prema propisima zaštite o radu kroz organizirane oblike i verificirane programe organizacija, osposobljavanje radnika za rad na siguran način).
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje roditelja s mogućnostima, ciljevima, sadržajima i načinima rada odgojno-obrazovne skupine i Vrtića, ▪ Informiranje roditelja o važnim pitanjima o zdravlju, razvoju i učenju, sigurnosti i zaštiti djece rane i predškolske dobi (vodič za roditelje, edukativni informatori, brošure, plakati....), ▪ Edukativno-savjetodavni rad s roditeljima, ▪ Zajedničko sudjelovanje roditelja i odgojitelja na edukacijama, zajednički rad na projektima djece i projektima Vrtića, ▪ Potpora roditeljima kroz tematske i komunikacijske roditeljske sastanke i radionice u cilju osnaživanja roditeljskih kompetencija, ▪ Stjecanje roditeljskih kompetencija: Provedba programa za roditelje „Rastimo zajedno“,komunikacijsko-iskustvene radionice za roditelje na različite životne teme u odrastanju djeteta, ▪ Omogućavanje roditeljima stjecanje i usavršavanje vještina i strategija koji potiču kreativne izvedbe (kreativne radionice u različitim područjima djelovanja: primjenjena umjetnost, praktično-radne, dramske i drugo).

U cilju poboljšanja profesionalnih znanja, vještina, sposobnosti i kreativnih potencijala svakog pojedinog radnika te doprinosa ostvarivanju zajedničke vizije Vrtića u skladu sa svojim sposobnostima i ulogom u ustanovi, stručno usavršavanje usmjerili smo u sljedećim pravcima razvoja:

Tablica 5.2. Ciljevi, zadaće i sadržaji stručnog usavršavanja radnika

Ciljevi	Razvoj kompetencija
<p>Odgojitelji</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ U radu s djecom, roditeljima i zajednicom, ▪ Didaktičko-metodičke kompetencije, ▪ Poučavanje ▪ Kompetencije za timski 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompetencije odgojitelja u radu s djecom (znanja o različitim aspektima razvoja iz holističke perspektive: cjelovit pristup razvoju djeteta, znanja o različitim strategijama učenja djece, učenje kroz igru, umjetnost, situacijsko učenje, znanja iz oblasti različitih znanosti, umjetnosti i kulture, znanja o komunikaciji i participaciji s djecom, znanja o zdravlju i njezi predškolske djece i osnovna znanja o socijalnoj zaštiti), ▪ Kompetentncije za suradnju, partnerstvo i timski rad (uključivanje obitelji i lokalne zajednice u učenje i razvoj djece,

<p>rad i suradnju,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kontinuirano kritičko preispitivanje pedagoške prakse, ▪ Iskustveno učenje i unapređivanja vlastite prakse 	<p>organizacijska znanja, znanje o timskom radu, posjedovanje komunikacijskih vještina),</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompetencije za razvoj profesionalne prakse (znanja: ciljevi i načela predškolskog odgoja, organizaciji odgojno-obrazovnog procesa, primjene instrumenata praćenja napredovanja djeteta), refleksija osobnog iskustva, razmjena znanja i praktičnih iskustava.
Ostali radnici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost unapređivanje prakse, ▪ Razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta i na cjelokupan rad i ozračje vrtića.

Stručno usavršavanje provodili smo kroz različite organizacijske oblike: individualno stručno usavršavanje i kolektivno stručno usavršavanje u ustanovi i izvan ustanove.

Tablica 5.3. Područja posebnog stručnog interesa

Područje posebnog stručnog interesa	Sadržaji stručnog usavršavanja
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pedagogija predškolske dobi, razvojna psihologija, psihologija dječje igre, metodika rada s djecom i roditeljima ▪ Poticajno okruženje za prirodno učenje, Razvijanje svijesti o vlastitom identitetu, Partnerstvo s roditeljima, Kako pomoći djetetu da bude uspješno i jača vlastito samopouzdanje, Mediji i njihov utjecaj na razvoj djeteta, Razvijanje IQ kod djece, Kako prepoznati darovitost djeteta, Poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja od najranije dobi, Prevenirica poremećaja (ponašanje), Građanski odgoj, Mane i poremećaji u razvoju govora, Simbolička igra u jaslicama, Razvoj inteligencije i zdravih emocija, Partnerski odnosi s roditeljima, Integrirano poučavanje, Kontekst ustanove za 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ RESCOUR: Na valovima (Kurikulum otpornosti za predškolsku i osnovnoškolsku dob), Iscjeliteljske priče-101 terapeut (Tučnjava, Ogovaranje, Svađanje, Dijeli s drugima), Djeca s ADD i ADHD sindromom, Više od igre, -Ispričaj im priču, Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove, Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje-holistički pristup, Integrirano poučavanje, Priručnik za prepoznavanje i obrazovanje djece s jezičkim teškoćama, Socijalne kompetencije u ranom djetinjstvu, Velika knjiga o prehrani, Prozor u svijet vašeg djeteta, Igrom do sebe, Življenje djece u vrtiću, Kako pomoći djetetu da bude uspješno i razvije samopouzdanje, Kako djetetu pomoći da postane samostalno i odgovorno, Dječji vrtić zajednica koja uči, Koraci prema kvalitetnoj praksi, Jačanje socijalne kompetencije djeteta i nenasilno rješavanje sukoba, Igre i aktivnosti za jačanje pozitivne slike o sebi i razvoj samopouzdanja, Razvoj govora kod djeteta, Dijete istraživač, Enciklopedija razvojnih igara za djecu od 0-3 godine, Velika knjiga aktivnosti i vježbi za razvoj govora, Bogaćenje slike

<p>rani rani odgoj i obrazovanje, Kurikulum građanskog odgoja, Naučimo živjeti zajedno, Svako je dijete darovito, Inteligencija mog djeteta, Rad na području razvoja zajednice</p>	<p>svijeta putem osjetila, Poticanje intelektualnog razvoja od najranije dobi, Stvaranje stimulativnog okruženja za razvoj djeteta, Komunikacijske vještine odgojitelja, Prevencija govornih poremećaja, Razvijanje predčitalačkih vještina, Glazbene aktivnosti s djecom rane dobi, Rukicama gore, nogicama dolje, Odgoj u jaslicama, Izvan okvira, Razgovori s obiteljima: perspektive i procesi, Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, Strategija stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika (2014-2020), Zašto volim ići na spavanje, Pravi prijatelji, Edukativni materijal „Škole za Afriku“, Slikovnica za dijete (Kritičke i metodičke bilježnice), Leonove priče o prijateljstvu, Bajkoviti igrokazi, Moja velika škola slikanja, Velika knjiga vrtlarstva, Djeca-odgoj i obrazovanje za održivi razvoj, Od čega djeca rastu, Činimo dobro zajedno, Obiteljska pedagogija, Odgovorno roditeljstvo, Metodika predškolskog odgoja i obrazovanja, Inteligencija mog djeteta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostupnost literature na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te literature na srpskom jeziku i ćirilničnom pismu.
--	--

Pri provedbi stručnog usavršavanja bili su zastupljeni različiti oblici i strategije rada: praćenje nove literature i periodike, vođenje bilježaka i podsjetnika, međusobno informiranje o pročitanoj literaturi, novim spoznajama i efektima primjene u praksi, timski, grupni rad i rad u paru, refleksivna praksa, prezentiranje teorijskih znanja i iskustava iz prakse na roditeljskim sastancima i stručnim skupovima i drugim oblicima i strategijama.

Ciljeve i zadaće na unapređivanju obrazovanja i stručnog usavršavanja provodili smo kroz različite oblike provedbe: stručni skupovi, seminari, konferencije, plenarna predavanja, radionice, stručne ekskurzije, stručne posjete, timski rad, rad Povjerenstva za uvođenje odgojitelja pripravnika u rad, mentoriranje, mentorsku podršku, zajednice učenja na razini Vrtača, savjetovanja, radnih sastanaka i dogovora, seminara i tečajeva za ostale radnike te stručno osposobljavanje za potrebe radnog mjesta, sindikalne organizacije i potreba zaštite na radu.

Tijekom pedagoške godine u Vrčiću su radile dvije odgojiteljice na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa. Pripravnički staž započeo je 28. prosinca 2016. godine, a za drugu 22. svibnja 2017. godine. Mentorice odgojiteljice bile su odgojiteljice Olgica Duvnjak i Sanja Andrić.

Tablica 5.4. Oblici stručnog usavršavanja

Oblici	Sadržaji i aktivnosti
<p style="text-align: center;">Odgoviteljsko vijeće</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost unapređivanje prakse, ▪ 6 odgojiteljskih vijeća ▪ Vrijeme realizacije: rujan, veljača, travanj, srpanj, kolovoz ▪ Nositelji zaduženja: ravnateljica, svi članovi Odgojiteljskog vijeća ▪ Metode rada: izlaganje, diskusije, ppt prezentacije, rolle play, radionice, razmjena znanja i iskustava 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ustrojstvo i organizacija rada Vrčića na razini ustanove i objekata vrčića, ▪ Razmatranje i usvajanje Godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada te Godišnjeg izvješća o radu ustanove za pedagošku godinu, ▪ Razmatranje i donošenje zaključka o usvajanju Kurikuluma vrčića za pedagošku 2016./2017. godinu, ▪ Analiza kvantitativnih i kvalitativnih podataka o pojedinim segmentima rada (podaci na početku i kraju pedagoške godine; struktura odgojnih skupina, raspored rada radnika, analiza provedenih odgojno-obrazovnih programa i drugo), ▪ Predlaganje, razmatranje i usvajanje koncepcije odgojno-obrazovnog programa, ▪ Praćenje ostvarivanja Godišnjeg plana i programa rada, analiza ostvarenja Godišnjeg plana i programa po mjesecima, kraćih programa i drugih programa odgojno-obrazovnog rada, ▪ Planiranje i realizacija odgojno-obrazovnih i drugih programa rada s djecom i roditeljima, ▪ Razmatranje organizacije rada u ljetnom periodu, plana godišnjih odmora, struktura odgojno-obrazovnih grupa, ▪ Razmatranje i usvajanje Programa uvođenje odgojitelja pripravnika u samostalan rad i polaganje stručnog ispita ▪ Prezentiranje stručnih tema sa seminara u organizaciji MZOŠ i AZOO te drugih institucija koje imaju verificirane programe, prikaz novije literature, iskustva iz prakse ▪ Prezentiranje stručnih tema: Plesna igra kao izraz kreativnosti djeteta (prezentirala Vesna Lada, odgojiteljica), Akcijsko istraživanje u dječjem vrčiću (prezentirala Dubravka Luketić Sabo, magistar ranog i predškolskog odgoja)
<p style="text-align: center;">Zajednice učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 3 sastanka <p style="text-align: center;">Ciljevi:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sastanci u okviru provedbe ISSA-ine definicije kvalitete pedagoške prakse Kompetentni odgojitelji 21. stoljeća, ▪ Tema: Praćenje, procjenjivanje i planiranje razvoja djeteta (indikator kvalitete, refleksija o provedenim aktivnostima, planiranje temeljem praćenja razvoja djeteta i informacija

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poboljšanje kvalitete rada 	<p>roditelja), samoprocjena svakog člana u odnosu na prethodnu godinu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Voditeljice: Ljiljana Skrbin Dević i Sanja Andrić.
<p>Individualno stručno usavršavanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Individualno stručno usavršavanje i profesionalni razvoj kao kontinuirani proces vođen osobnom potrebom za stjecanjem profesionalnih kompetencija i uvođenjem promjena u odgojno-obrazovni rad i na osobnom planu (izgrađivanje sustava vrijednosti, stavova), ▪ Odabir tema stručnog usavršavanja temelji se na interesu i prioritetima vrtića uz individualno uvažavanje i nadogradnju na stečena znanja i kompetencije (pedagogijske, psihologijske i druge relevantne znanosti) ▪ Izrada Individualnog programa stručnog usavršavanja prema propisanim sastavnicama (podaci o dječjem vrtiću i osobni podaci o zaposleniku, oblici stručnog usavršavanja, Obvezne teme stručnog usavršavanja prema Planu i programu ustanove, Područja posebnog stručnog interesa, Stručna literatura, Način prijenosa novih spoznaja (vrste usavršavanja, sadržaji i aktivnosti, oblici, organizator, mjesto, datum planiranja i realizacije, trajanje, broj sati, plan i realizacija), ▪ Oblici/Aktivnosti: čitanje literature, izrada bilježaka, uvođenje i praćenje novina u radu, akcijsko istraživanje, priprema za rad s pripravnicima, sistematiziranje rada za potrebe napredovanja u struci, ppt prezentacije za roditeljske sastanke, prezentiranje na roditeljskim sastancima, izrada informacijskih materijala (letci, brošure, bilteni), samovrednovanje, neformalni dijalog sa sustručnjacima o relevantnim stručnim temama ▪ Literatura: iz knjižnog fonda Vrtića, Gradske knjižnice Vukovar, materijali s interneta.
<p>Fokus grupa 2 susreta</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cilj: povezivanje vrtića, škole i roditelja u cilju pripreme djece za polazak u školu ▪ Ciljna grupa: djeca, roditelji, odgojitelji i učitelji razredne nastave ▪ Usavršavanje provedeno u suradnji s OŠ Dragutina Tadijanovića, roditelja i Vrtića

<p style="text-align: center;">Stručno usavršavanje izvan ustanove</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seminari i stručni skupovi u organizaciji AZOO i MZOS: Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita, Uloga odgojitelja mentora za uvođenje u rad i stručno osposobljavanje odgojitelja pripravnika, Djeca s teškoćama u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, Centri aktivnosti kao poticajno okruženje za učenje, Inovacije, istraživanja, izazovi u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, Suvremeni pristup u učenju u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, Obvezna pedagoška dokumentacija u dječjem vrtiću, Kultura ustanove i profesionalni razvoj, Stvaranje preduvjeta za uspješno ostvarivanje programa ranog učenja stranog jezika, Sretna djeca-kreativnost u likovnom, dramskom i plesnom izrazu, Dimenzije građanskog odgoja i mogućnosti izvora učenja i poučavanja u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja ▪ PRECEDE: Što nam govore mala djeca, međunarodna konferencija ▪ EDUKA SAVJET: Zakon u vrtiću ▪ IUS SOFTWARE d.o.o.: Najčešći propusti u poslovanju dječjih vrtića utvrđeni inspekcijskim nadzorom ▪ APN ISGE: Tečaj za energetske suradnike ▪ DŠJU: Upravljanje spisima, Primjena ZUP-a u praksi ▪ DV Vukovar II: Stručna skup za ravnatelje Vukovarsko-srijemske županije, u okviru programa obilježavanja Dana Grada: „Kompetentni odgojitelj“ (temu prezentirala Larisa Ott Filipović, viša stručna savjetnica pri Službi za predškolski odgoj i obrazovanje MZOS ▪ Dječji vrtić Vukovar II u suradnji s Dječjim vrtićem Vukovar I, bio je organizator međužupanijskog stručnog skupa „Obvezna pedagoška dokumentacija dječjeg vrtića“
---	--

Za sve radnike Vrtića u suradnji s Agencijom za pravni promet i posredovanje nekretninama i Informacijskim sustavom za gospodarenje energijom, održana je radionica „Zeleni ured“. Osnovni cilj radionice bio je podizanje svijesti zaposlenika o potrošnji energije (plin, voda, električna energija), poticanje na smanjenje potrošnje različitih oblika energije, te promišljanje o važnosti energetske učinkovitosti u svakodnevnom poslovanju.

Aktivnosti u sklopu „Zelenog ureda“ predstavile su Valentina Madžarević i Anita Poljak. Poseban doprinos radionice bio je izgrađivanje svijesti zaposlenika za smanjenje negativnog utjecaja na okoliš, financijskih iudataka za potrošnju energenata i upoznavanje s mjerama za povećanje efikasnosti korištenja energenata.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Osnovni ciljevi unapređivanja suradnje s roditeljima bili su poticanje roditelja na aktivno sudjelovanje u životu i radu djeteta, odgojno-obrazovne skupine i Vrtića. Bitne zadaće na unapređivanju rada s roditeljima usmjerene na uspostavljanje dvosmjerne suradnje i komunikacije te motiviranje roditelja na aktivno uključivanje u život i rad vrtića u cijelosti su ostvarene.

U cijelosti su ostvarene i bitne zadaće kao i sadržaji rada s roditeljima:

Tablica 6.1. Zadaće, sadržaji i aktivnosti suradnje s roditeljima

	Zadaće, sadržaji i aktivnosti
Dijete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proces prilagodbe na vrtić: pomoći u procesu prilagodbe, reduciranje separacijskog straha, ▪ Omogućiti postupnu prilagodbu i zajednički boravak roditelja i djeteta u skupini, ▪ Spoznavanje roditeljske uloge u podupiranju interesa i sposobnosti djeteta, ▪ Sudjelovanje u planiranju odgojno-obrazovnog rada u najboljem interesu djeteta, ▪ Sudjelovanje u neposrednom izvođenju odgojno-obrazovnog procesa, /programa i vrednovanju postignuća.
Odgojitelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inicijalni razgovor i dogovor s roditeljima o načinu uključivanja djeteta u vrtić, ▪ Uspostavljanje otvorene i iskrene komunikacije, ▪ Aktivno sudjelovanje u životu i radu odgojno-obrazovne skupine kroz različite oblike posrednog i neposrednog sudjelovanja (roditelji kao: volonteri, promatrači, pomagači, instruktori, realizatori, organizatori, koordinatori).
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pružanje informacija o djelatnosti vrtića, ▪ Pomoći roditelju u jačanju roditeljskih kompetencija, ▪ Suradnja pri neposrednom izvođenju odgojno-obrazovnog rada, ▪ Razmatranje i donošenje zajedničkih odluka o strategijama u rješavanju razvojnih problema djeteta.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobar odnos i zdrava komunikacija na relacijama dijete-roditelj-odgojitelj, ▪ Približavanje roditelja vrtiću i vrtića roditelju, ▪ Doprinos jačanju roditeljskih kompetencija,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usklađenost odgojnih utjecaja i zajedničko rješavanje razvojnih problema djeteta, ▪ Doprinos izgradnji uzajamnom povjerenju, uvažavanju, objektivnosti te otvorenoj i iskrenoj komunikaciji, ▪ Doprinos roditelja u koncipiranju, provođenju i vrednovanju odgojno-obrazovnog rada i rada vrtića, ▪ Doprinos adekvatnom zadovoljavanju potreba djeteta i roditelja, ▪ Doprinos kvaliteti rasta, razvoja i učenja djeteta.
--	---

U svrhu poticanja cjelovitog razvoja i osobnosti djeteta te unapređivanja kvalitete njegova života, kontinuirano ćemo djelovati na povezivanju odgojnih utjecaja vrtićke i obiteljske sredine. Navedeno ćemo ostvarivati kroz promišljanje odgojitelja o iznalaženju pedagoških situacija u kojima će roditelji neposredno sudjelovati kako u koncipiranju sadržaja i načina rada (ideje i sugestije za kreiranje odgojno-obrazovnog rada na razinama djetete-odgojna skupina-Vrtić), tako i kroz neposredno sudjelovanje u realiziranju aktivnosti s djecom te vrednovanju suradnje i postignuća odgojno-obrazovnog rada.

Suradnju s roditeljima ostvarili smo kroz različite oblike neposredne i posredne suradnje:

Tablica 6.2. - Neposredni i posredni oblici suradnje s roditeljima

Oblici suradnje	Sadržaji suradnje
Intervju s roditeljima prilikom upisa djeteta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podaci o uvjetima života, Snimanje potreba djeteta i roditelja, ▪ Dnevni ritam života i aktivnosti, ▪ Posebne zdravstvene i druge potrebe.
Razmjena informacija s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos kvalitetnijem i bogatijem programu, životu i radu Vrtića, ▪ Upoznavanje s interesima i afinitetima roditelja - obogaćivanje sadržaja rada s djecom (prigodne aktivnosti), ▪ Razgovori, upitnici, ankete.
Prilagodba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje potreba djeteta i roditelja, praćenje procesa prilagodbe, boravak roditelja u skupini.
Svakodnevna razmjena informacija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razmjena informacija o aspektima psihofizičkog stanja, rasta i razvoja djeteta, ▪ Situacije: dolazak i odlazak djeteta iz vrtića.
Individualni kontakti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Razmjena informacija i stavova o razvoju i napredovanju djeteta u obitelji i vrtiću, usklađivanje odgojnih utjecaja.

Skupni kontakti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dogovaranje o realiziranju prigodnih zajedničkih aktivnosti na razini grupe roditelja i odgojitelja.
Roditeljski sastanci odgojne skupine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informativni, tematski, komunikacijski, radionice.
Masovni roditeljski sastanak	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informativni i prigodni, ▪ Tematski: predavanja na različite teme.
Kreativne radionice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prigodne (blagdani, maskenbal).
Posjete obitelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duži izostanak djeteta, obiteljski blagdani, upoznavanje života obitelji, upoznavanje raznih profesija.
Neposredno sudjelovanje (odg. obraz. rad)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realiziranje aktivnosti za djecu i s djecom u vrtiću, obiteljskom domu, radnom mjestu, ▪ Volontiranje u skupini i vrtiću, izvođenje aktivnosti s djecom.
Kutić za roditelje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravovremeno informiranje o pitanjima iz života i rada vrtića te odgojne skupine, ▪ Informiranje o tjednim planovima rada s djecom. ▪ Ilustracije iz pedagoškog rada: likovni radovi, „iskrice“, iskazi, poruke, fotografije, zidne novine, ▪ Obavijesti o značajnim zbivanjima i događanjima, pozivi na suradnju i sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima, jelovnik, obavijesti o cijenama usluga, ▪ Edukativni materijali (iz oblasti: pedagogije, psihologije, zdravlja).
Drugi oblici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informativni džepići, pošta za roditelje, ankete, ▪ Izložbe dječjih radova ▪ Prisustvovanje odgojno-obrazovnom radu, proslave rođendana u skupini, volontiranje u skupini, pomoć: organiziranje programa (rekreacijski, sportski, izleti, posjete), ▪ Zajedničke akcije djece, odgojitelja i roditelja (humanitarne akcije, uređenje dvorišta vrtića), ▪ Pomoć u pribavljanju pedagoški neoblikovanog materijala, plodina, plodova, ▪ Predavanje za roditelje :“ Munchmallow i plišana djeca“; predavanje o implikacijama povlađujućeg roditeljstva po razvoj djeteta održala je dr. A. Jovanović Madjar, iz Centra za podizanje razvoja djeteta u Novom Sadu

Tablica 6.4. Kreativne radionice

Cilj radionica	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Omogućiti roditeljima izražavanje svoje kreativnosti u različitim područjima (primijenjena umjetnost, praktično-radne, dramske, plesne...), ▪ Stjecanje vještina i kompetencija kroz iskustveno učenje, ▪ Primjena osobnog iskustva i stjecanje novih uvida, ▪ Razmjena kreativnih ideja i iskustava s drugima, ▪ Usavršavanje vještina i strategija koje potiču kreativne izvedbe, ▪ Ohrabrivanje samopouzdanja, samopoštovanja i spremnosti na preuzimanje rizika.
Namjena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Roditelji koji iskažu interes za kreativne radionice u okviru odgojne skupine, ▪ Roditelji koji žele podržati kreativnost djeteta u zajedničkim aktivnostima, ▪ Ciklus radionica namijenjenih razvijanju kreativnog izražavanja djeteta i roditelja.
Nositelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odgojitelji u suradnji s roditeljima i djecom (Ljiljana Skrbin Dević, Olgica Duvnjak, Snežana Dobrošek).
Vremenik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Božićne i Uskrsne radionice, ▪ Prigodne radionice (izrada kostima, rekvizita za dane maskenbala, završne svečanosti, izradu slikovnica, albuma, didaktičkog materijala...).
Dokumentiranje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evidencija o radu radionice, foto i video zapisi, izložbe, plakati, zabilješke, ankete, evaluacijski listići.
Postignuti rezultati	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ugodna i opuštena atmosfera, ▪ Ostvarena interakcija voditelja i sudionika te sudionika međusobno, ▪ Suradnički odnos roditelja-djeteta-odgojitelja, ▪ Doprinos razvoju kreativnosti, mašte te osjećaju samopoštovanja i postignuća, ▪ Uključivanje roditelja u život i rad vrtića, ▪ Razmjena iskustava i vještina s drugima, ▪ Doprinos razvoju osjećaja pripadnosti odgojnoj skupini, vrtiću, ▪ Izrada tradicionalnih Božićnih i Uskršnjih čestitki, ukrasa, kazališnih predstava za djecu, ▪ Zajednička izrada sredstava koja djeca koriste u igri i aktivnostima.

U cilju unapređivanja suradnje s roditeljima provodili smo kvantitativnu i kvalitativnu analizu suradnje s roditeljima kroz obradu podataka iz upitnika i anketa za roditelje, evidencije prisustvovanja na pojedinim oblicima suradnje, dokumentacije odgojitelja, izjava roditelja te međusobne razmjene iskustva, a posebice iskustva dobre prakse, kako bi kontinuirano unapređivali ovaj segment pedagoškog rada.

7. SURADNJA S DRUŠTVENOM SREDINOM

U cilju ostvarivanja programa odgojno-obrazovnog rada kao i Programa rada Vrića surađivali smo s brojnim faktorima društvene sredine. Ostvarili smo dvosmjernu komunikaciju s brojnim ustanovama, organizacijama i udrugama u cilju obogaćivanja rada s djecom i roditeljima te postigli aktivno sudjelovanje lokalne i šire zajednice u životu i radu Vrtića te uključivanje djece u život socijalne zajednice. Suradnjom s društvenim čimbenicima obogatili smo sadržaje rada s djecom, a posebice pri obilježavanju značajnih datuma te planiranih aktivnosti prema globalnom tematskom planiranju (programi iz kulture, sporta, umjetnosti, nauke, zaštite) te razvijali građanske kompetencije djeteta kao aktivnog člana društvene zajednice.

U provedbi ostvarivanja i podizanja kvalitete rada, Vrić je surađivao s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, Agencijama za odgoj i obrazovanje, Gradom Vukovar, Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i nacionalne manjine, Generalnim konzulatom Republike Srbije u Vukovaru te drugim organizacijama, ustanovama i institucijama:

Tablica 7.1. Suradnja s društvenim čimbenicima

Faktori društvene sredine	Sadržaji i oblici suradnje
Osnovne škole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suradnja s OŠ Dragutina Tadijanović, OŠ Nikole Andrić i OŠ Siniše Glavaševića, ▪ Posjeta djece školi u upoznavanje s prostorom, ▪ Sudjelovanje u gradskim manifestacijama, posjeta školama i vrtićima.
Predškolske ustanove na području naše županije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dječji vrtić Vukovar I, Dječji vrtić „Zlatokosa“, Dječji vrtić „Liliput“: provedba aktivnosti s djecom, sudjelovanje na manifestacijama : Mališani u Beogradu
Predškolske ustanove i međugranična suradnja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kolonija dječjeg prijateljstva Šabac (gradovi sudionici: Sombor, Bijeljina, Banja Luka, Štip, Cetinje, Šabac, Lipovljani, Vukovar), ▪ PU Poletarac, Odžaci, RS: natječaj likovnih radova
Zajedničko vijeće općina i Vijeće srpske nacionalne manjine	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Donacije prigodom pravoslavnih blagdana i praznika, donacije opreme za jasličke grupe, ▪ Donacije i sufinanciranje programa sudjelovanja djece na Koloniji dječjeg prijateljstva u Šapcu
Srpska pravoslavna crkva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje djece na manifestaciji „Brankovi dani“, ▪ Obilježavanje pravoslavnih blagdana; donacija poklon paketića i didaktičkog materijala prigodom obilježavanja pravoslavnih blagdana Sv. Nikolaja, Božića i Sv. Save .

SKD „Prosvjeta“ Vukovar, KUD „Sloga“ Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Suradnja na obogaćivanju programa negovanja tradicije i kulture srpske zajednice (posudba narodnih nošnji za djecu).
Gradska knjižnica Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta djece knjižnici, posudba slikovnica, ▪ Korisničke iskaznice za svaku odgojnu skupinu; posudba građe za djecu iz fonda dječjeg odjela, ▪ Pomoć u radu djece na projektima, ▪ Aktivnosti i radionice s djecom.
Centar za socijalnu skrb, Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaštita prava i dobrobiti djece.
Javna ustanova u kulturi Hrvatski dom vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prisustvovanje kazališnim predstavama, ▪ Pomoć i tehnička podrška provedbe završnih priredbi.
Gradski muzej Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjete Gradskom muzeju-obilazak postave muzeja, ▪ Radionice za djecu.
Polijska postaja Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta kontakt policajca Vrtiću, ▪ Aktivnosti: sigurnost u prometu, opasnosti od eksplozivnih naprava, upoznavanje zanimanja policajac.
Zavod za javno zdravstvo, Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sanitarni pregledi radnika, ▪ Nadzor slučajeva epidemijskih bolesti.
Zajednica sportskih udruga grada Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića grada Vukovar.
Čazmatrans d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organiziranje prijevoza djece.
Compact Putnička agencija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organiziranje prijevoza djece.
DUSZ, Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Preventivni programi „Edukacija djece u području zaštite i spašavanja u slučaju nesreće“.
Vinkovačko dvoransko plivalište „Lenije“, Periska d.o.o,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vodeni vrtić 1, ▪ Vodeni vrtić 2
Plivalište Vukovar- Sportski objekti Vukovar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Program Privikavanja na vodu
Vodovod Grada Vukovara	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posjeta djece vodovodnoj stanici.
Sredstva javnog priopćavanja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informiranje o važnijim događanjima i aktivnostima Vrtića.

8. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE

Godišnji plan ravnateljice bio je usmjeren na provedbu zakonitosti rada Vrtića, izradu i donošenje općih akata, stvaranje materijalnih, prostornih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta za kvalitetnu provedbu predškolskog odgoja u Vrtiću te podizanje kvalitete življenja i rada svih zaposlenika:

Tablica 8.1. Realizacija planiranih zadaća i aktivnosti ravnateljice

	Zadaće i aktivnosti
Poslovi vođenja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vođenje Vrtića (organizacijski, financijski, pravni i stručno pedagoški poslovi) ▪ Zastupanje i predstavljanje Vrtića ▪ Koordinacija u funkcioniranju ustanove ▪ Pravovremeno pripremanje i donošenje općih akata i drugih dokumenata s važećim zakonskim odredbama i propisima ▪ Planiranje, praćenje i evaluacija rada ▪ Izvješćivanje nadležnih organa o radu ustanove
Dijete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos stvaranju uvjeta za kreiranje materijalnog poticajnog okruženja za igru i učenje djece ▪ Unapređivanje provodu mjera zdravstvene zaštite, dokumentiranje, evaluacija ▪ Osigurati uvjete za inkluzivni pristup u radu s djecom s teškoćama u razvoju ▪ Sudjelovanje u planiranju, realizaciji i evaluaciji različitih odgojno-obrazovnih programa na razini Vrtića i izvan Vrtića ▪ Organizacija izleta, ljetovanja, zimovanja
Roditelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprinos zadovoljavanju potreba roditelja (programi, oblici suradnje, afirmiranje roditeljskih interesa i afiniteta) ▪ Pratiti kvalitet ostvarivanja suradnje s roditeljima ▪ Održavanje masovnih roditeljskih sastanaka: program predškole, tematska predavanja, prigodno prema potrebama Vrtića ▪ Poticanje i organiziranje različitih oblika suradnje s roditeljima (formalni i neformalni oblici) ▪ Rad u timu za provedbu radionica za roditelje „Rastimo zajedno) ▪ Savjetodavni rad s roditeljima
Odgojitelji	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podržavati profesionalni razvoj odgojitelja i osigurati uvjete za sudjelovanjem u različitim oblicima stručnog usavršavanja ▪ Poticati timski rad, razmjenu znanja i praktičnih iskustava te reflektivnu praksu

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poticanje odgojitelja na slobodno iznošenje stavova, kritičko promišljanje o vlastitom radu i radu Vrtića, diskusije, inicijativa te razvoj potencijala ▪ Rad u Povjerenstvu za uvođenje odgojitelja u samostalni rad ▪ Organizirati predavanja i radionice vanjskih suradnika
Ostali radnici	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osigurati uvjete za stručno usavršavanje u skladu s naravi posla ▪ Rješavati pitanja iz radnih odnosa ▪ Stvarati sigurne uvjete za rad ▪ Poticati i ohrabrivati na slobodu i iskrenu komunikaciju, poduzimanje inicijative u svezi podizanja kvalitete radnog mjesta
Suradnja (društveni čimbenici)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koordinacija rada, redovito izvješćivanje o problemima u radu Vrtića i poduzimanje mjera za njihovo rješavanje

9. RAD U LJETNOM PERIODU

Temeljem anketa provedenih s roditeljima u lipnju o potrebama roditelja za smještaj djece u ljetnom periodu (srpanj i kolovoz), Vrtić je organizirao dežurstvo u Dječjem vrtiću „Radost“ u Vukovaru, za ukupno 86 polaznika.

Tijekom ljetnog perioda, većina radnika koristila je godišnji odmor.

U ljetnom periodu u vrtićima su izvršene prostorne, organizacijske i kadrovske pripreme za početak nove pedagoške godine.

10. OPSEG I ELEMENTI PEDAGOŠKE DOKUMENTACIJE

Pedagoška dokumentacija vođena je sukladno Pravilniku o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću („Narodne novine“, broj 83/01):

- 1. Matična knjiga djece**
- 2. Knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine**
- 3. Imenik djece**
- 4. Ljetopis dječjeg vrtića**
- 5. Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada**
- 6. Godišnje izvješće o ostvarivanju plana i programa rada**
- 7. Program stručnog usavršavanja**
- 8. Dosje djeteta s posebnim potrebama**
- 9. Knjiga zapisnika**

Pedagoška dokumentacija vodi se dvojezično na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu te srpskom jeziku i ćiriličnom pismu.